

Γενική Γραμματεία
Διά Βίου Μάθησης

Οδηγός
Σπουδών

Ειδικότητα :
Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων

Κωδικός: 27-00-09-1

Ι.Ε.Κ.
Ινστιτούτο
Επαγγελματικής
Κατάρτισης

Έκδοση: Α΄, Σεπτέμβριος 2018

Περιεχόμενα

1. Γενικές Πληροφορίες.....	3
1.1. Ονομασία Ειδικότητας.....	3
1.2. Ομάδα Προσανατολισμού.....	3
1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής.....	3
1.4. Διπλώματα – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	3
1.5. Διάρκεια Σπουδών.....	3
1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	4
1.7. Πιστωτικές Μονάδες.....	4
1.8. Σχετική Νομοθεσία.....	4
2. Σύνομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος).....	4
3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα).....	8
3.1. Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	8
3.2. Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	9
4. Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας.....	10
5. Κατατάξεις.....	10
6. Πρόγραμμα Κατάρτισης.....	11
6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα.....	11
6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα.....	12
Μαθήματα.....	12
Α΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	12
Β΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	20
Γ΄ Εξάμηνο – Ώρες - Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	30
Δ΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	39
Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία.....	45
7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό.....	47
8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός.....	47
9. Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές.....	48
10. Οδηγίες για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης.....	49
11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.....	49
12. Προσόντα Εκπαιδευτών.....	50
13 Παραπομπές.....	59

1. Γενικές Πληροφορίες

Ο παρών Οδηγός Σπουδών αφορά στην ειδικότητα «**Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων**» της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποφοίτους Σ.Ε.Κ.

1.1. Ονομασία Ειδικότητας

«**Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων**»

1.2. Ομάδα Προσανατολισμού

Η ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» ανήκει

στην Ομάδα Προσανατολισμού: «**Υγείας και Πρόνοιας**».

1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ), Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ). Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην Υ.Α. 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

1.4. Διπλώματα - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους στο Ι.Ε.Κ. λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. λαμβάνουν **Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5**. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

1.5. Διάρκεια Σπουδών

Η φοίτηση στα Ι.Ε.Κ. είναι πέντε (5) συνολικά εξαμήνων, επιμερισμένη σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συνολικής διάρκειας έως 1.200 διδακτικές ώρες ειδικότητας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και σε ένα εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας, συνολικής διάρκειας 960 ωρών.

1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ μετά από πιστοποίηση, αντιστοιχεί στο 5^ο από τα 8 επίπεδα.

Οι υπόλοιποι τίτλοι σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα κατατάσσονται στα εξής επίπεδα:

- Επίπεδο 1: Απολυτήριο Δημοτικού.
- Επίπεδο 2: Απολυτήριο Γυμνασίου.
- Επίπεδο 3: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγούν οι Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- Επίπεδο 4: Απολυτήριο Γενικού Λυκείου. Πτυχίο ΕΠΑΣ. Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου και Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' τάξης των ΕΠΑΛ.
- Επίπεδο 5: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους της Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. μετά από πιστοποίηση.
- Επίπεδο 6: Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευση (Πανεπιστημίου και ΤΕΙ).
- Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης.
- Επίπεδο 8: Διδακτορικό Δίπλωμα.

1.7. Πιστωτικές Μονάδες

Θα συμπληρωθεί όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

1.8. Σχετική Νομοθεσία

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β'1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

2. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος)

Επαγγελματικό περίγραμμα ειδικότητας

Ο κάτοχος διπλώματος ΙΕΚ στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» έχει πιστοποιήσει τις επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες που τον καθιστούν ικανό να εργαστεί σε κέντρα προσχολικής αγωγής (βρεφονηπιακούς

σταθμούς) καθώς και σε εξαρτημένες ή μη εργασίες σε Βρεφονηπιακούς Σταθμούς ή σε κέντρα ειδικής αγωγής που φιλοξενούν βρέφη και νήπια ηλικίας 0-6 χρόνων, ιδιωτικούς ή του δημοσίου φορέα, σε συνεργασία με τον/την υπεύθυνο/η βρεφονηπιοκόμο ή νηπιαγωγό ή ειδικό παιδαγωγό.

Τομείς απασχόλησης

Ο κάτοχος διπλώματος ΙΕΚ στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» μπορεί να εργαστεί σε:

- Δημόσιους και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς
- Νηπιαγωγεία
- Ιδρύματα που έχουν σχέση με τη φροντίδα και διαπαιδαγώγηση παιδιών μέχρι 6 ετών
- Παιδικές στέγες που ελέγχονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Βρεφονηπιακούς σταθμούς Δήμων, Κοινοτήτων, Υπουργείων, Οργανισμών, Εταιριών, κ.λ.π.
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- Παιδότοπους
- Κατασκηνώσεις
- Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού

Επαγγελματικά προσόντα

Τα επαγγελματικά προσόντα του/της κατόχου διπλώματος ΙΕΚ στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» συνίστανται στα ακόλουθα:

- Βοηθά στην ολόπλευρη ανάπτυξη (σωματική, νοητική, ψυχοκινητική, συναισθηματική και κοινωνική) του παιδιού της προσχολικής ηλικίας, εφαρμόζοντας κατάλληλες παιδαγωγικές μεθόδους.
- Παρέχει φροντίδα στο παιδί από τη βρεφική μέχρι την νηπιακή του ηλικία σε θέματα ατομικής υγιεινής.
- Φροντίζει για την αγωγή παιδιών με ιδιαιτερότητες.
- Εφαρμόζει μέτρα πρόληψης ατυχημάτων σε οποιοδήποτε χώρο φιλοξενίας του παιδιού.
- Παρέχει πρώτες βοήθειες και ενεργεί κατάλληλα σε επείγουσες καταστάσεις.
- Απασχολεί δημιουργικά τα βρέφη και τα νήπια και ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες.
- Παρέχει πληροφορίες στους γονείς για θέματα διαβίωσης που αφορούν το παιδί, κατόπιν συνεννόησης με τον υπεύθυνο/η.

Επαγγελματικά καθήκοντα

Τα επαγγελματικά καθήκοντα του αποφοίτου της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Βοηθάει τον/την Βρεφονηπιοκόμο στην απασχόληση των νηπίων και των βρεφών.
- Επιβλέπει την σωματική καθαριότητα των νηπίων και των βρεφών
- Αναπληρώνει τον/την Βρεφονηπιοκόμο.

- **Ανάλυση επαγγέλματος**
- Κύριες επαγγελματικές δραστηριότητες
- 1. Υποδοχή των παιδιών (βρεφών και νηπίων)
- 2. Καθαριότητα των παιδιών.
- 3. Διατροφή
- 4. Πρόγραμμα αγωγής.
- 5. Ανάπαυση των παιδιών
- 6. Αναχώρηση των παιδιών

- **Ανάλυση επαγγελματικών καθηκόντων (μιας ημέρας)**
- 1. Υποδοχή των βρεφών και των νηπίων
- 1.1 Παραλαβή των βρεφών και των νηπίων (από τα σχολικά λεωφορεία ή από τους γονείς)
- 1.2 Τακτοποίηση ατομικών ειδών.
- 1.3 Ατομική απασχόληση σε γωνιές δραστηριοτήτων.
- 1.4 Έλεγχος προσέλευσης βρεφών και νηπίων (παρουσίες-απουσίες)
- 2. Ατομική καθαριότητα των παιδιών
- 2.1 Καθαριότητα των βρεφών: αλλαγμα - ευκαιριακά εκπαίδευση στο δοχείο και στην ατομική καθαριότητα
- 2.2 Καθαριότητα των νηπίων: χρήση τουαλέτας - πλύσιμο χεριών (σαπούνι-πετσέτα) και προσώπου (χρήση οδοντόκρεμας)
- 3. Διατροφή (πρόγευμα, μεσημβρινό γεύμα, απογευματινό)
- 3.1 Τάισμα των βρεφών
- 3.2 Προετοιμασία γευμάτων με συμμετοχή των παιδιών (στρώσιμο τραπέζιου, διανομή, συγκέντρωση σκευών, τακτοποίηση χώρου)
- 3.3 Ενίσχυση της ανάπτυξης των νηπίων - μέσα από τη διαδικασία των γευμάτων - σε διάφορους τομείς:
  - - αυτοεξυπηρέτηση, κοινωνικοποίηση, επικοινωνία, κ.ά.
  - - γνώση των διαφόρων τροφών (χρήση και θρεπτική αξία)
  - - απόκτηση σωστών τρόπων και συνηθειών.
- 4. Πρόγραμμα αγωγής
- 4.1 Θέμα εργασίας σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των παιδιών.
- 4.2 Δραστηριότητες πάνω στο θέμα εργασίας, που καλύπτουν όλους τους τομείς αγωγής των νηπίων
  - 4.2.1 Γλωσσική εξέλιξη
    - - ελεύθερες ανακοινώσεις από τα παιδιά
    - - γλωσσικές ασκήσεις
    - - ενίσχυση από παιδαγωγό
  - 4.2.2 Ζωγραφική
    - - υλικά ζωγραφικής (χαρτιά-μπογιές)
    - - ενίσχυση παιδικού ιχνογραφήματος
    - - διάφορες τεχνικές
    - - κατασκευές με άχρηστο υλικό.
  - 4.2.3 Κολάζ
    - - Κατασκευές με διάφορα υλικά
    - - Εμπύχωση παιδικής κατασκευής
  - 4.2.4 Πλαστική
    - - Κατασκευές με διάφορα υλικά
    - - Εμπύχωση παιδικής κατασκευής
  - 4.2.5 Θεατρικό παιχνίδι - δραματοποίηση
    - - από τη διήγηση παίζουμε θέατρο
  - 4.2.6 Λογοτεχνία (παραμύθι, ιστορία, ποίημα)

- - χρήση βιβλίων
- - κατασκευή βιβλίων
- 4.2.7 Χειροτεχνία
- - υφαντική
- - κέντημα
- - κατασκευές από άχρηστο υλικό
- 4.2.8 Μουσική - Ρυθμική
- - μύηση στη μουσική
- - μουσικά όργανα
- - ρυθμική έκφραση
- 4.2.9 Μουσεία - Χώροι τέχνης κτλ
- 4.2.10 Γωνιές
- - πώς φτιάχνονται
- - πώς χρησιμοποιούνται
- 4.2.11 Περιβαλλοντική αγωγή
- - μύηση στη φυσική ζωή
- - μελέτη του περιβάλλοντος
- - προστασία του περιβάλλοντος
- 4.2.12 Αισθητηριακή αγωγή
- - αισθητηριακές ασκήσεις
- - παιχνίδια
- 4.2.13 Κουκλοθέατρο-Θέατρο Σκιών
- - είδη κούκλας
- - σκηνικό
- - τρόπος παιξίματος
- 4.2.14 Δεξιότητες
- - προανάγνωση
- - προγραφή
- - προμαθηματικές έννοιες
- 4.2.15 Παιχνίδι
- - ελεύθερο ή οργανωμένο παιχνίδι στον εσωτερικό και στον εξωτερικό χώρο
- 5. Ανάπαυση βρεφών και νηπίων
- 5.1 Προετοιμασία χώρου και παιδιών
- 5.2 Οργάνωση κατάλληλου περιβάλλοντος
- 5.3 Απασχόληση των παιδιών που για οποιονδήποτε λόγο δεν αναπαύονται, με επιτραπέζια παιδαγωγικά παιχνίδια ή στις διάφορες παιδαγωγικές γωνιές.
- 6. Αναχώρηση
- 6.1 Τυχόν ανακοινώσεις για τους γονείς
- 6.2 Τυχόν καθαριότητα παιδιών
- 6.3 Τυχόν προβλήματα υγείας

3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα)

3.1. Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

Οι γενικές γνώσεις αφορούν τα ακόλουθα πεδία:

- Παιδαγωγική
- Ψυχολογία
- Βρεφοκομία
- Πρώτες Βοήθειες

Οι γενικές δεξιότητες και ικανότητες του αποφοίτου της εν λόγω ειδικότητας είναι οι κάτωθι:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Υπευθυνότητα
- Οργανωτικότητα
- Επικοινωνία
- Διαχείριση ανθρωπίνων σχέσεων
- Διαχείριση χρόνου
- Ομαδικότητα
- Πνεύμα συνεργασίας
- Κριτική ικανότητα
- Επίλυση προβλημάτων

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Αντίληψη
- Καλή μνήμη
- Φαντασία
- Δημιουργικότητα
- Υπομονή
- Ενσυναίσθηση
- Ευελιξία

3.2. Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ αποκτούν βασικές και ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που αφορούν τα ακόλουθα πεδία:

Βασικές και ειδικές επαγγελματικές γνώσεις

- Παιδαγωγικής- Νηπιαγωγικής, Ψυχολογίας (Γενικής, Εξελικτικής, Κοινωνικής)
- Βρεφοκομίας, Παιδιατρικής, Υγιεινής, Διαιτητικής, Πρώτων Βοηθειών
- Μουσικής - Ρυθμικής
- Παιδικής Λογοτεχνίας
- Τεχνικών (Κουκλοθέατρο, Θεατρικό παιχνίδι, ζωγραφική, παιχνίδι)
- Περιβαλλοντικής Αγωγής
- Οργάνωσης Βρεφονηπιακού σταθμού
- Διαπροσωπικών σχέσεων-Επικοινωνίας

Δεξιότητες και ικανότητες

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ:

- Είναι επιδέξιοι στη χρήση υλικών, τεχνικών και μουσικών οργάνων με στόχο την αξιοποίησή τους κατά την απασχόλησή τους με τα βρέφη και τα νήπια.
- Είναι ικανοί να οργανώσουν ένα βρεφονηπιακό σταθμό με βάση τις παιδαγωγικές αρχές.
- Είναι ικανοί να βοηθήσουν τον ειδικό στην εφαρμογή της κατάλληλης παιδαγωγικής παρέμβασης σε περιπτώσεις διάγνωσης αναπηρίας, μαθησιακών δυσκολιών ή άλλων δυσκολιών προσαρμογής στα βρέφη και τα νήπια με εποπτεία.
- Οργανώνουν και διαχειρίζονται κατάλληλα το χώρο και το χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις δυνατότητες των βρεφών και των νηπίων.
- Οργανώνουν και υλοποιούν δραστηριοτήτων που αφορούν την ομαλή ένταξη όλων των νηπίων στην ομάδα.
- Κατασκευάζουν κούκλες και σκηνικά κουκλοθέατρου – θεάτρου σκιών και προετοιμάζουν θεατρικές παραστάσεις για τα νήπια.
- Ενημερώνουν καθημερινά τους γονείς γύρω από τη φιλοξενία των παιδιών στο κέντρο και την οποιαδήποτε επισήμανση (σε επίπεδο σωματικό, οργανικό, συναισθηματικό) που παρατηρήθηκε κατά την διάρκεια της ημέρας.
- Παρέχουν πρώτες βοήθειες σε επείγουσες καταστάσεις.

4. Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας

Η ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των Ι.Ε.Κ. είναι αντίστοιχη με τις κάτωθι ειδικότητες της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

ΤΕΕ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
ΕΠΑΛ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
	«ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ» (Ν. 4186/2013)
ΕΠΑ.Σ. ΟΑΕΔ	
ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ	
Τ.Ε.Λ.	
ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΚΟΜΩΝ – ΠΑΙΔΟΚΟΜΩΝ	
Ε.Π.Λ. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	

ΙΕΚ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (παλαιά ειδικότητα βάσει Ν.2009/1992)
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗΣ (παλαιά ειδικότητα βάσει Ν.2009/1992)

5. Κατατάξεις

Στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των Ι.Ε.Κ. δικαιούνται να εγγραφούν στο Γ΄ εξάμηνο κατάρτισης (ως κατάταξη) απόφοιτοι ΤΕΕ Β΄ κύκλου, ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ κάτοχοι Πτυχίου των εξής ειδικοτήτων:

ΤΕΕ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
ΕΠΑΛ	
ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
	«ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ» (Ν. 4186/2013)
ΕΠΑ.Σ. ΟΑΕΔ	
ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ	
Τ.Ε.Λ.	
ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΚΟΜΩΝ – ΠΑΙΔΟΚΟΜΩΝ	
Ε.Π.Λ. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	

6. Πρόγραμμα Κατάρτισης

6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) και συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και εξάμηνο είναι το κάτωθι:

«Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων»

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ			
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	
1	ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	2		2										
2	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΙΚΗ	2		2	2		2							
3	ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	2		2	2		2							
4	ΤΕΧΝΙΚΑ		2	2		2	2							
5	ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	1	1	2	1	1	2	1	1	2				
6	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	2		2										
7	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ				2		2							
8	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑΣ	2		2	2		2							
9	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ				2		2							
10	ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	2		2	2		2							
11	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		4	4		4	4		4	4		8	8	
12	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ							2		2				
13	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ							2		2				
14	ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ- ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ								2	2		2	2	
15	ΠΑΙΧΝΙΔΙ - ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ								2	2		2	2	
16	ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ								2	2		2	2	
17	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ							2		2				
18	ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ							2		2				
19	ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ											2		2
20	ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ											2		2
21	ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ											2		2
ΣΥΝΟΛΟ		13	7	20	13	7	20	9	11	20	6	14	20	

6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα

Μαθήματα

Α' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Μάθημα: ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Α' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός του Μαθήματος – Μαθησιακά αποτελέσματα:

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως σκοπό να έρθουν σε επαφή οι καταρτιζόμενοι/ες με τις βασικές αρχές της Ψυχολογίας. Μετά το τέλος των μαθημάτων αναμένεται να γνωρίζουν τη δομή, τη λειτουργία και τις μεθόδους μελέτης της ψυχολογίας του παιδιού και του ανθρώπου γενικότερα και να αξιοποιούν τις παραπάνω γνώσεις κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος

1. ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- Αντίληψη
- Μάθηση
- Μνήμη / Λήθη
- Νόηση
- Γλώσσα

2. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

- Βασικά είδη
- Ορμές και τάσεις
- Συναισθήματα
- Το πρόβλημα της ικανοποίησης των ορμών και αναγκών
- Συγκρούσεις

3. ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

- Θεωρίες προσωπικότητας
- Το πρόβλημα της προσαρμογής
- Μορφές προσαρμογής και αδυναμίας προσαρμογής

4. ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Επικοινωνία
- Τρόποι συμπεριφοράς - ηγεσίας
- Στάσεις και αλλαγή στάσεων
- Προκαταλήψεις - Στερεότυπα

- Διαταραχές της ανθρώπινης επικοινωνίας

Μάθημα: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΙΚΗ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/τις καταρτιζόμενους/ες στην Παιδαγωγική Επιστήμη προκειμένου να κατανοήσουν την σπουδαιότητά της. Εστιάζει στην εξέλιξή της κατά τη διάρκεια των χρόνων και καταλήγει στις σύγχρονες τάσεις που απαντώνται σήμερα στον χώρο της Προσχολικής Αγωγής. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Σκοπός του μαθήματος της Νηπιαγωγικής
- Ιστορική ανασκόπηση των προσχολικών ιδρυμάτων

2. FROEBEL FRIEDRICH

- Η ζωή και το έργο του
- Το παιδαγωγικό του σύστημα και η φιλοσοφία του
- Αξιολόγηση της μεθόδου

3. MONTESSORI MARIA

- Η ζωή και το έργο της
- Το παιδαγωγικό της σύστημα
- Το υλικό της
- Πρόγραμμα ασκήσεων (κινητική αγωγή, αγωγή αισθήσεων, γραφή, ανάγνωση)
- Αξιολόγηση

4. DECROLY OVIDE

- Η ζωή και το έργο του
- Οι παιδαγωγικές αρχές
- Το πρόγραμμά του
- Αξιολόγηση

5. "ΑΝΟΙΧΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ" (Σύστημα με το οποίο τα παιδιά εργάζονται μόνα τους, σε ομάδες ανεξαρτήτου ηλικίας και επιπέδου).

- Η δομή, οι στόχοι και τα στάδια
- Μορφές οργάνωσης της τάξης
- Μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα του συστήματος.

6. Η ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- Εμπειρίες από άλλες χώρες
- Σύγχρονες τάσεις (διαπολιτισμική εκπαίδευση, συνεκπαίδευση κ.λπ.)

Μάθημα: ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/τις καταρτιζόμενους/ες στις βασικές έννοιες της Εξελικτικής Ψυχολογίας ώστε να κατανοήσουν το αντικείμενό της. Επίσης, τους βοηθά να προσεγγίσουν τις σύγχρονες θεωρητικές κατευθύνσεις της Εξελικτικής Ψυχολογίας και να γνωρίσουν τα κύρια στάδια ανάπτυξης καθώς και την παιδαγωγική αντιμετώπιση της εξελικτικής διαδικασίας. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

- Ιστορική αναδρομή
- Αντίληψεις των ενηλίκων για τη φύση του παιδιού
- Παλαιότερες προσπάθειες για τη μελέτη του παιδιού
- Γενικές αρχές που διέπουν την ανάπτυξη
- Παράγοντες της ανάπτυξης (ωρίμανση- μάθηση)
- Η φύση της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στην ωρίμανση και στη μάθηση
- Κρίσιμες περίοδοι - Μαθησιακή ετοιμότητα

2. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- Περιγραφική Γενετική κατεύθυνση
- Συμπεριφοριστική κατεύθυνση
- Κλασική εξαρτημένη μάθηση
- Συντελεστική μάθηση
- Κοινωνική μάθηση
- Ψυχαναλυτική κατεύθυνση
- Ψυχαναλυτική θεωρία του Freud
- Ατομική θεωρία του Adler
- Βιοκοινωνική θεωρία του Erikson
- Γνωστική - Γενετική κατεύθυνση
- Κοινωνικο-πολιτιστική κατεύθυνση
- Εξελικτικά επιτεύγματα
- Συγκριτική θεώρηση των σύγχρονων θεωρητικών κατευθύνσεων

3. ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

- Αισθητηριακή ανάπτυξη
- Λειτουργία των αισθητηρίων οργάνων
- Αντίληψη του χώρου
- Προτιμώμενα ερεθίσματα
- Νοητική ανάπτυξη
- Αισθησιοκινητική περίοδος (τα έξι στάδια)
- Αξιολόγηση της νοημοσύνης του βρέφους
- Αξιοπιστία και εγκυρότητα των κλιμάκων νοημοσύνης για βρέφη

4. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

- Πορεία διαφοροποίησης των συναισθηματικών αντιδράσεων
- Προσκόλληση του παιδιού στα πρόσωπα
- Άγχος προς τα ξένα πρόσωπα
- Άγχος του αποχωρισμού
- Θεωρίες για την προσκόλληση

- Παράγοντες που διευκολύνουν την ανάπτυξη της προσκόλλησης
- Χαρακτηριστικά του παιδιού και προσκόλληση
- Συμπεριφορά των προσώπων και προσκόλληση
- Απόκτηση βασικής εμπιστοσύνης ή δυσπιστίας

Μάθημα: ΤΕΧΝΙΚΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/τις καταρτιζόμενους/ες στους τομείς της αισθητικής αγωγής ώστε να καταστούν ικανοί να αξιοποιήσουν τις ιδιότητες και δυνατότητες διαφόρων υλικών καθώς και τις τεχνικές που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ικανοτήτων έκφρασης και δημιουργίας του παιδιού καθώς και της αισθητικής του καλλιέργειας. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΟΥ (γενικά)

2. ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Σχέδιο (γραμμή, φόρμα, χρώμα, σύνθεση)
- Κολάζ (ανάγλυφο - επίπεδο)
- Κατασκευές (άχρηστο υλικό)
- Κουκλοθέατρο (ο ρόλος του, είδη)
- Πλαστική
- Θεατρική έκφραση
- Μουσειακή αγωγή
- Μουσικοκινητική αγωγή
- Λογοτεχνία

3. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ,Ε, Σ): 1,1,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα είναι σε θέση να αξιοποιούν τη Μουσική ως μέσο αγωγής στην προσχολική ηλικία.

Ειδικότερα, οι καταρτιζόμενοι θα αποκτήσουν την ικανότητα "μελωδικής ανάγνωσης" από βιβλία με τραγούδια και μελωδίες και ένα αρχικό ρεπερτόριο, ικανοποιητικό για την καλλιέργεια της μουσικής. Επίσης, οι καταρτιζόμενοι/ες θα αποκτήσουν τη δυνατότητα να κατασκευάζουν και να χρησιμοποιούν αυτοσχέδια μουσικά όργανα και τραγούδια, για να καλλιεργηθεί στα παιδιά η μουσικότητα και ο ρυθμός. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Μουσικότητα των ήχων και της ανθρώπινης φωνής
- Μελωδία και αρμονία
- Πρακτική με εκμάθηση τραγουδιών με φλογέρα

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- Πεντάγραμμο, νότες
- Χρονικές αξίες φθογγοσήμων
- Μέτρο/ελλιπές μέτρο/σύζευξη διάρκειας/παρεξηγημένο/σημεία αλλοιώσεως

3. ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

- Οι νότες στη φλογέρα από DO μέχρι και RE ψιλό
(Εξηγούμε ότι με τα παιδιά δεν θα χρησιμοποιούμε τα διαστήματα πέρα από την πέμπτη: DO-SOL/ RE-LA)
- Κομμάτια στη φλογέρα (περίπου 50)
(Τα περισσότερα να μην ξεπερνούν το Ντο-Λα. Η φωνή των παιδιών δεν φτάνει πιο πέρα)
- Ρυθμοί (2/4, 3/4, 3/8, 7/8, C ή 4/4)
- Τραγούδια, ρίμες, ποιηματάκια για δυσλεξικά παιδιά

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα γνωρίζουν τρόπους πρόληψης και προφύλαξης από τα διάφορα νοσήματα , καθώς και τους βασικούς κανόνες υγιεινής που αφορούν γενικά το άτομο (τη διατροφή του, το περιβάλλον του) και ειδικότερα τη διαβίωση του παιδιού της προσχολικής ηλικίας. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

- Ορισμός υγιεινής
- Κλάδοι υγιεινής
- Υποχρεώσεις υγιεινής
- Ορισμός υγείας και σκοπός αυτής
- Ορισμός επιδημιολογίας και σκοπός αυτής
- Τι είναι τα λοιμώδη νοσήματα
- Τι είναι επιδημία, πανδημία, ενδημικά νοσήματα
- Ταξινόμηση λοιμωδών νόσων
- Βρεφική θνησιμότητα
- Τρόποι μετάδοσης λοιμωδών νόσων
- Παθογόνοι κόκκοι
- Προφύλαξη
- Μέθοδοι και μέσα καταστροφής μικροβίων (απολύμανση, αντισηψία, εντομοκτονία) αποστείρωση,
- Μυοκτονία
- Υγιεινή του νερού
- Υγιεινή της κατοικίας
- Ψυχαγωγία
- Ατομική υγιεινή
- Περιοδικές ηλιάσεις
- Ατυχήματα (παιδικά)
- Κοινωνικά νοσήματα

2. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

- Νερό
- Μικροβιολογική εξέταση του νερού
- Κύκλος του νερού
- Στοιχεία πόσιμου νερού
- Σκληρό νερό
- Χημικές ουσίες στο νερό
- Ασθένειες που μεταδίδονται από το νερό
- Τρόφιμα
- Αλλοιώσεις τροφίμων
- Οργανοληπτικός έλεγχος νωπών τροφίμων

3. ΧΩΡΟΙ ΜΑΖΙΚΗΣ ΣΙΤΙΣΗΣ

- Χώρος αποθήκης

- Χώρος αποθήκης με ψύξη
- Χώρος μαγειρικής, παρασκευής και διανομής
- Συστήματα λειτουργίας μαγειρείου
- Τραπεζαρία
- Συμβουλές για την πρόληψη τροφικών δηλητηριάσεων

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑΣ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα γνωρίζουν τις βασικές αρχές της Βρεφοκομίας και τα στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης του βρέφους. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Βασικές αρχές της Βρεφοκομίας
- Ο ρόλος του/της βοηθού Βρεφονηπιοκόμου

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

- Στάδια σωματικής (φυσιολογικής) ανάπτυξης του βρέφους
- Χαρακτηριστικά ανάπτυξης (βάρους/μήκος/περίμετρος κεφαλής)
- Διατροφή: μητρικός θηλασμός και η σημασία του
- Μικτή διατροφή: πότε και πώς αρχίζει
- Ρουχισμός: κατάλληλος ρουχισμός για κάθε ηλικία και εποχή
- Υγιεινή του σώματος: καθαριότητα του βρέφους
- Λουτρό
- Ύπνος (υγιεινή του ύπνου: ηρεμία-ησυχία γύρω από το μωρό-τακτικές ώρες ύπνου)
- Περίπατος
- Ατυχήματα και πρόληψή τους
- Το περιβάλλον του παιδιού αναλυτικά για κάθε ηλικία (θέρμανση, αερισμός, φωτισμός, επίπλωση)

3. ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ

- Στάδια ψυχικής ανάπτυξης της βρεφικής ηλικίας
- Ανάπτυξη των αισθήσεων
- Ανάπτυξη της κοινωνικοποίησης
- Ανάπτυξη του λόγου
- Ανάπτυξη των κινήσεων
- Ανάπτυξη του προσανατολισμού στο περιβάλλον
- Αυτογνωσία

Μάθημα: ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα αναγνωρίζουν τα είδη της παιδικής λογοτεχνίας, τις ερμηνείες τους και τους συμβολισμούς τους. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τα στοιχεία του καλού λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου και θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν το Παιδικό Λογοτέχνημα για παιδαγωγικούς σκοπούς. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

- Τι είναι η Παιδική Λογοτεχνία
- Τι προσφέρει στα παιδιά
- Ποιος ο σκοπός του μαθήματος

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

- Σκέψεις και στοιχεία σχετικά με το περιεχόμενο, τα χαρακτηριστικά, τη λειτουργία των παιδικών λογοτεχνημάτων, το συμβολισμό τους

3. ΕΙΔΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

- Τα είδη των λογοτεχνημάτων που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, σε μεγαλύτερα παιδιά (έως τη Β' Δημοτικού).

Μάθημα: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (Α΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ,Ε,Σ): 0,4,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι/ες με το αντικείμενο της Βρεφονηπιοκομίας και τους βασικούς τομείς εφαρμογής της, να αποκτήσουν μέσω της παρατήρησης κριτική στάση σε θέματα σχετικά με τη φροντίδα και την αγωγή των βρεφών και των νηπίων καθώς και να κατανοήσουν το ρόλο του Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου μέσω συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και ενεργητικών εκπαιδευτικών και τεχνικών. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Οι καταρτιζόμενοι/ες έρχονται σε επαφή, σύμφωνα με των βασικές αρχές της μεθόδου της παρατήρησης και καταγράφουν στοιχεία και διαδικασίες στον Βρεφονηπιακό Σταθμό και συγκεκριμένα:
- Δομή του χώρου και του χρόνου
- Ημερήσιο πρόγραμμα

- Ψυχοπαιδαγωγικό υλικό
- Επικοινωνία και σχέσεις μεταξύ παιδιών και παιδαγωγών και παιδιών μεταξύ τους
- Οργανωμένες δραστηριότητες
- Ρόλος παιδαγωγού
- Παράλληλα, οι καταρτιζόμενοι/ες συμμετέχουν βοηθητικά σε κάποιες δραστηριότητες του/της παιδαγωγού καθώς και στις διαδικασίες του φαγητού, καθαριότητας και σε άλλες «ασκήσεις πρακτικού βίου» των βρεφών και των νηπίων.
- Οι καταρτιζόμενοι/ες παρατηρούν και καταγράφουν σε ημερολόγιο (Ημερολόγιο Εργασίας) τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του χώρου και του χρόνου των βρεφών και των νηπίων.

Προτεινόμενοι τρόποι αξιολόγησης:

-Αξιολόγηση του Ημερολογίου Εργασίας, το οποίο παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου στον/την εκπαιδευτή/τρια και της παρουσίας του/της καταρτιζόμενου/ης στον Βρεφονηπιακό Σταθμό.

Β' Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ (Β' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα κατανοούν τη νεογνική / παιδική ηλικία του ανθρώπου και τα πιθανά προβλήματα υγείας που μπορεί να προκύψουν σε αυτή. Οι καταρτιζόμενοι θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις πιο συχνές παιδικές ασθένειες και θα έχουν αποκτήσει τις γνώσεις σχετικά με το πώς να εφαρμόζουν τις θεραπευτικές οδηγίες του γιατρού. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΝΕΟΓΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- Στοιχεία Νεογνολογίας
- Περίοδοι της ζωής του ατόμου
- Ευρήματα από την πρώτη εξέταση του νεογνού
- Στοιχεία από τη νευρολογική εξέταση και τις αισθήσεις
- Νεογνά με προβλήματα υγείας
- Εξέλιξη του νεογνού
- Διάφορα άλλα στοιχεία νεογνού
- Ίκτερος νεογνού
- Λοιμώξεις (γενικά)
- Οδοντοφυΐα

2. ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Διατροφή
- Διατροφή με μητρικό γάλα, με αγελαδινό γάλα, μικτή διατροφή
- Γενικά προβλήματα της διατροφής
- Φυσική και τεχνητή διατροφή του νεογέννητου, του βρέφους, του νηπίου

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ

- Στοιχεία ανοσοβιολογίας
- Εμβόλια
- Λοιμώδη νοσήματα
- Ιογενή (γρίπη, ιλαρά, ερυθρά, παρωτίτιδα, ανεμοβλογιά, πολιομυελίτιδα, ηπατίτιδα)
- Μικροβιακά (διφθερίτιδα, τέτανος, κοκίτης, οστρακιά, μηνιγγίτιδα, σαλμονελλώσεις, παιδική φυματίωση)
- Νοσήματα πεπτικού συστήματος
- Νοσήματα αναπνευστικού συστήματος
- Νοσήματα κυκλοφορικού συστήματος
- Νοσήματα νευρικού συστήματος
- Παθήσεις ενδοκρινών αδένων
- Νοσήματα κολλαγόνου
- Δερματικές παθήσεις

Μάθημα: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το πέρας του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα γνωρίζουν τα είδη φαρμάκων και τους τρόπους χορήγησής τους στις περιπτώσεις που είναι αναγκαία, αλλά και τους τρόπους πρόληψης των ατυχημάτων. Επιπλέον θα είναι ικανοί/ες να μπορούν να αντιμετωπίσουν κάθε οξεία κατάσταση που θα προκύψει σχετικά με την υγεία του παιδιού. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Γενικές οδηγίες για την παροχή πρώτων βοηθειών - φάρμακα και τρόπος χορήγησης

- Κατηγορίες φαρμάκων - Γενικοί κανόνες χορήγησης - Χορήγηση φαρμάκων στα παιδιά - Τρόπος χορήγησης φαρμάκων
- Ενέσεις
- Επιδέσεις - Άσηπτη επίδεση - Πλύση και παροχέτευση των τραυμάτων - Θερμή – υγρή επίδεση/ Υγρή επίδεση με

οινόπνευμα

- Λουτρό τραύματος
- Πρόχειρο φαρμακείο πρώτων βοηθειών

2. Γενικές οδηγίες για την παροχή πρώτων βοηθειών στα παιδικά νοσήματα

- Πυρετός και υποθερμία
- Εμετοί των βρεφών – Κολικοί - Ακατάσχετη διάρροια - Αναφυλακτικό εξάνθημα

3. Αναπνευστικό σύστημα

- Ασφυξία
- Τεχνητή αναπνοή

4. Κυκλοφορικό σύστημα

- Καρδιακή προσβολή - Καρδιακή ανακοπή - Παροξυστική ταχυκαρδία – Λυποθυμία - Καταπληξία

5. Βλάβες του οργανισμού από φυσικά αίτια

- Βλαβερές επιδράσεις από υψηλή θερμοκρασία (εγκαύματα, φωτοπληξία, θερμοπληξία, ηλίαση)
- Βλαβερές επιδράσεις από χαμηλή θερμοκρασία (κρυοπαγήματα, κρυοπληξία)
- Βλάβες από ηλεκτρική εκκένωση (ηλεκτροπληξία, κεραυνοπληξία)
- Ατυχήματα από νερό (πνιγμός)

6. Δηλητηριάσεις από τρόφιμα

- Μικροβιακές τροφικές δηλητηριάσεις
- Δηλητηριάσεις από δηλητηριώδη τροφή, από πρόσμιξη χημικών ουσιών στα τρόφιμα

7. Δηλητηριάσεις από γεωργικά τρόφιμα και παρασιτοκτόνα

- Γενικά μέτρα
- Οργανοφωσφορικές ενώσεις - Οργανοχλωρισμένα εντομοκτόνα - Χαλκός/Αρσενικώδες νάτριο

8. Δηλητηριάσεις από ζώα

- Δήγματα φιδιών
- Νυγμοί εντόμων
- Δήγματα ιοβόλων ψαριών, μαλακίων κτλ

9. Κακώσεις του οργανισμού

- Γενικές οδηγίες
- Μεταφορά τραυματία
- Αιμορραγίες
- Αιμορραγίες οργάνων (εγκεφάλου, ρινορραγία, ωτορραγία, αιμόπτυση, αιμορραγία στομάχου/ δωδεκαδάκτυλου)

10. Τραυματικές κακώσεις

- Θλάσεις
- Αμυχές/Εκδορές
- Κακώσεις αρθρώσεων
- Κατάγματα

11. Ειδικές κακώσεις

- Κεφαλής, θώρακα, κοιλιάς, σπονδυλικής στήλης

12. Διάφορες επείγουσες καταστάσεις

- Αμυγδαλίτιδα - Άσθμα βρογχικό – Αϋπνία - Διαβητικό κώμα – Διάρροια – Δυσμηνόρροια - Έλκος πεπτικό – Εμετοί – Επιληψία – Θρομβοφλεβίτιδα – Κολικοί - Κόλο ευερέθιστο – Λόξυγκας - Οξεία επίσχεση σύρων - Ορονοσία και αναφυλαξία

Μάθημα: ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα γνωρίζουν το αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας και θα κατανοούν τα κύρια στάδια ανάπτυξης του παιδιού και την παιδαγωγική αντιμετώπιση της εξελικτικής διαδικασίας. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Γνωστική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία

- Νοητική ανάπτυξη του νηπίου: η περίοδος της προσυλλογιστικής σκέψης
- Τα χαρακτηριστικά της σκέψης του νηπίου
- Διαισθητική σκέψη: μια μεταβατική περίοδος - Σχηματισμός εννοιών - Ατομικές διαφορές ως προς τις έννοιες - Οριζόντια και κάθετη οργάνωση των εννοιών - Κατηγοριοποίηση - Διαστάσεις κατηγοριοποίησης
- Η γλώσσα ως διάμεσος στο σχηματισμό των εννοιών - Γλωσσική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία - Εγωκεντρικός λόγος – κοινωνικοποιημένος λόγος - Γλώσσα και νόηση – γλωσσικός έλεγχος της μάθησης - Περιβαλλοντικές επιδράσεις στη γλωσσική ανάπτυξη

2. Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία

- Τάση για αυτονομία και πρωτοβουλία - Αναπτυξιακή κρίση «αυτονομία ή αμφιβολία» - Αναπτυξιακή κρίση «πρωτοβουλία ή ενοχή»
- Διαφοροποίηση του ρόλου του φύλου - Βιολογικός ρόλος του φύλου – Παιδικός ερωτισμός - Κοινωνικός ρόλος του φύλου - Ψυχολογικές διαδικασίες στη διαμόρφωση του ρόλου του φύλου
- Σχέσεις με συνομηλίκους – παιδικό παιχνίδι - Αναπτυξιακές τάσεις στις διαπροσωπικές σχέσεις - Ατομικές διαφορές στην κοινωνική συμπεριφορά - Θεωρίες για το παιδικό παιχνίδι

3. Παιδική επιθετικότητα - Παιδικοί φόβοι

- Παιδική επιθετικότητα
- Είναι εγγενής ή επίκτητη η επιθετικότητα;
- Η επιθετικότητα ως ενδογενής αντίδραση
- Η επιθετικότητα ως αποτέλεσμα παρεμπόδισης εμπρόθετης ενέργειας
- Η επιθετικότητα ως αποτέλεσμα ενίσχυσης και μίμησης προτύπων
- Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της επιθετικότητας
- Ποιοι έχουν επιθετικά παιδιά
- Παιδικοί φόβοι
- Υπάρχουν ενστικτώδεις φόβοι;
- Τι φοβούνται τα παιδιά - Αναπτυξιακές τάσεις
- Πώς δημιουργούνται οι παιδικοί φόβοι
- Πώς να βοηθήσουμε το παιδί να αντιμετωπίσει τους φόβους του

4. Επιδράσεις της οικογένειας

- Εισαγωγικά σχόλια για τη μελέτη των επιδράσεων της οικογένειας
- Λειτουργίες που επιτελεί η οικογένεια σε σχέση με το παιδί
- Δυναμική αλληλεξάρτηση μεταξύ των μελών της οικογένειας
- Μεθοδολογικές προσβάσεις στην έρευνα της οικογένειας
- Ποια θέματα έχουν απασχολήσει τους μελετητές της οικογένειας
- Ψυχοδυναμική της οικογένειας (I) - Κοινωνιολογικοί παράγοντες
- Μέγεθος της οικογένειας
- Σειρά γέννησης του παιδιού
- Μορφωτικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας

- Ψυχοδυναμική της οικογένειας (II) - Ψυχολογικοί παράγοντες
- Διαστάσεις της ψυχοδυναμικής της οικογένειας
- Στοργικοί γονείς - Απορριπτικοί γονείς
- Διαλεκτικοί γονείς - Αυταρχικοί γονείς
- Συνάφεια ανάμεσα στην ψυχοδυναμική της οικογένειας και στην προσωπικότητα του παιδιού

Μάθημα: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΝΗΠΙΑΓΩΓΙΚΗ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι/ες με την έννοια και τους στόχους της προσχολικής αγωγής. Ειδικότερα, θα γνωρίσουν το έργο της προσχολικής αγωγής και θα κατανοήσουν τους τρόπους και τα μέσα εφαρμογής των θεωρητικών κατευθύνσεων στην πράξη μέσα στον Βρεφονηπιακό Σταθμό. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Μεθοδολογία – έννοια και έργο

- Ορισμοί της «διδασκαλίας» και της «μάθησης» στο νηπιαγωγείο
- Η ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος σαν κίνητρο μάθησης

2. Στόχοι της προσχολικής αγωγής

- Κοινωνικοποίηση
- Συναισθηματική και ψυχοκινητική ωρίμανση
- Αυτονομία
- Νοητική και λεκτική εξέλιξη
- Αισθητική καλλιέργεια και φαντασία

3. Η άσκηση στις καθημερινές δραστηριότητες, έργο του παιδαγωγού

- Η άσκηση στην τουαλέτα και στο ντύσιμο
- Η διαδικασία του φαγητού
- Η αγωγή στην τάξη
- Η φροντίδα για το περιβάλλον

4. Το πρόγραμμα στον Βρεφονηπιακό Σταθμό

- Προγραμματισμός εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης (ηλικία, ωράριο, διαθέσιμους χώρους)
- Μια τυπική ημέρα στον Βρεφονηπιακό Σταθμό
- Η πρώτη ημέρα στον Βρεφονηπιακό Σταθμό
- Η συνεργασία με τους γονείς, η ενημέρωσή τους

5. Παιδαγωγικές γωνιές (Είδη, σκοπός, υλικά)

6. Το παιδαγωγικό υλικό (Ρόλος, ιδιότητες, σημασία, είδη, οπτικοακουστικά μέσα)

7. Παρατήρηση (Μέθοδοι, είδη, τεχνική)

- Η σημασία της αγωγής με την μέθοδο της παρατήρησης μέσα στον Βρεφονηπιακό Σταθμό

8. Γλωσσική αγωγή

- Σημασία
- Ελεύθερες ανακοινώσεις
- Συστηματική άσκηση

9. Αισθητηριακή αγωγή (Αγωγή και ανάπτυξη της αντιληπτικής ικανότητας του νηπίου)

10. Παιδική λογοτεχνία

11. Κουκλοθέατρο

12. Σχέδιο και ελεύθερη ζωγραφική

13. Χειροτεχνία και πλαστική

14. Μουσική – ρυθμική

15. Το παιχνίδι

Μάθημα: ΤΕΧΝΙΚΑ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να καλλιεργήσουν οι καταρτιζόμενοι/ες τις δεξιότητες τους στους τομείς της αισθητικής αγωγής ώστε με την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση να αξιοποιούν δημιουργικά τις ιδιότητες και δυνατότητες διαφόρων υλικών καθώς και τις τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ικανοτήτων έκφρασης και δημιουργίας του παιδιού καθώς και της αισθητικής του καλλιέργειας. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Φθινόπωρο

- Αναμνήσεις από τις διακοπές
- Το σπίτι και η οικογένειά μου
- Ο άνθρωπος και τα επαγγέλματα

2. Χειμώνας

- Αλλάζει η φύση
- Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά
- Αποκριές – Τα παιδιά όλου του κόσμου

3. Άνοιξη

- Ο άνθρωπος, το σώμα του, τα ρούχα του κτλ
- Πάσχα
- Φρούτα – Λαχανικά (όλης της χρονιάς)

4. Καλοκαίρι

- Ο άνθρωπος και το περιβάλλον (μεταφορά, επικοινωνία, χωριό πόλη)
- Παιδαγωγικά παιχνίδια (τόμπολες, παζλ κτλ)
- Γιορτές στο Βρεφονηπιακό Σταθμό

5. Οργάνωση αποχαιρετιστήριας γιορτής

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (Β' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,1,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να καταστήσει ικανούς/ες τους/τις καταρτιζόμενους/ες να αποκτήσουν την ικανότητα «μελωδικής ανάγνωσης» από βιβλία με τραγούδια και μελωδίες και να αποκτήσουν ένα αρχικό ρεπερτόριο ικανοποιητικό για την καλλιέργεια της μουσικής ικανότητας των παιδιών. Επίσης, να χρησιμοποιούν το σώμα τους ως μέσο έκφρασης και να καλλιεργούν στα παιδιά τη μουσικότητα και το ρυθμό με απλά αυτοσχέδια όργανα και τραγούδια. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Σκοπός: η κατανόηση του ρυθμού

- Γνωριμία με κλασικούς συνθέτες
- Μίμηση/δραματοποίηση

2. Ύλη: μουσικά παραμύθια

- Πέτρος και λύκος του Προκόφιεφ
- Η λίμνη των Κύκνων του Τσαϊκόφσκι
- Καρυοθραύστης του Τσαϊκόφσκι
- Καρναβάλι των ζώων του Σεν Σαν
- 4 εποχές του Βιβάλντι
- Ο χορός των σπαθιών του Χατσατουριάν
- Η ζωή του Σοπέν
- Η ζωή του Μότσαρτ

3. Σύστημα κωφάλαων (μόνο οι νότες)

4. Ζωγραφίζω μουσική

5. Κατασκευάζω μουσικά όργανα χρησιμοποιώντας άχρηστο υλικό

6. Ο ρόλος της κίνησης σε ένα τραγούδι

7. Τραγούδια/παραμύθια με κίνηση

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑΣ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι καταρτιζόμενοι/ες τις βασικές αρχές της βρεφοκομίας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα κατανοούν τα στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης του βρέφους, τα χαρακτηριστικά αγωγής και εκπαίδευσης της βρεφικής ηλικίας και θα γνωρίζουν το περιεχόμενο αγωγής και εκπαίδευσης στη διάρκεια των πρώτων τριών χρόνων ζωής του παιδιού. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Γενικά χαρακτηριστικά αγωγής και εκπαίδευσης της βρεφικής ηλικίας

- Ο ρόλος της επικοινωνίας με τον ενήλικα
- Σημασία της ατομικής φροντίδας και απασχόλησης

2. Προγεννητική περίοδος

3. Περιεχόμενο αγωγής και εκπαίδευσης του 1ου χρόνου της ζωής του παιδιού

- Χωρισμός ανά περιόδους: 0-3 μηνών, 3-4/5-6μηνών, 5-6/9-10 μηνών, 9-10/12 μηνών
- Περίοδος 0-3 μηνών
- Η κρίση της γέννησης (προσαρμογή του βρέφους στο καινούριο περιβάλλον, σύστημα μη εξαρτημένων αντανακλαστικών)
- Χαρακτηριστικά της ανάπτυξης της συγκεκριμένης περιόδου
- Ανάπτυξη των αισθήσεων
- Ανάπτυξη της επικοινωνίας με τον ενήλικα – Σύμπλεγμα αναζωογόνησης
- Περίοδος 3-4/5-6 μηνών
- Χαρακτηριστικά σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης
- Ανάπτυξη των αισθήσεων
- Ανάπτυξη των κινήσεων και η σημασία της σε σχέση με την ανάπτυξη του προσανατολισμού του βρέφους στο γύρω περιβάλλον
- Ανάπτυξη ενέργειας με τα αντικείμενα
- Ανάπτυξη της επικοινωνίας με τον ενήλικα
- Περίοδος 5-6/9-10 μηνών
- Χαρακτηριστικά σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης
- Αισθητηριακή αγωγή και ανάπτυξη της ενέργειας με το αντικείμενο
- Ανάπτυξη του λόγου/ παθητικός λόγος – ενεργός λόγος
- Αυτογνωσία και ανάπτυξη του προσανατολισμού στο περιβάλλον
- Ανάπτυξη της επικοινωνίας με τον ενήλικα (στοιχεία παιχνιδιού)
- Στοιχεία Ηθικής και Αισθητικής αγωγής

4. Περιεχόμενο αγωγής και εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια του 2ου χρόνου της ζωής του παιδιού

- Χωρισμός περιόδου: 1-1,5 έτους, 1,5 έτους – 2 ετών
- Χαρακτηριστικά ανάπτυξης
- Αισθητηριακή αγωγή και ανάπτυξη του λόγου
- Αισθητηριακή αγωγή και ανάπτυξη της ενέργειας με τα αντικείμενα
- Σωματική αγωγή
- Παιχνίδι
- Ηθική αγωγή/κοινωνικοποίηση
- Αισθητική αγωγή και ανάπτυξη της ενέργειας με τα αντικείμενα

5. Περιεχόμενο αγωγής και εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια του 3ου χρόνου της ζωής του παιδιού

- Χαρακτηριστικά ανάπτυξης
- Κρίση της αυτοτέλειας
- Σωματική αγωγή
- Αισθητηριακή αγωγή και ανάπτυξη του λόγου
- Αισθητηριακή αγωγή και ανάπτυξη της ενέργειας με τα αντικείμενα
- Γνωριμία με το φυσικό περιβάλλον
- Ηθική αγωγή/κοινωνικοποίηση
- Αισθητική αγωγή/γνωριμία με τις εικαστικές τέχνες
- Στοιχεία ζωγραφικής (σχέδιο γραμμών – χρώματα)
- Γνωριμία με τις ιδιότητες του “playdough”, της πλαστελίνης, του πηλού, συνταγή του “playdough”

Μάθημα: ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Β΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να γνωρίσουν οι καταρτιζόμενοι/ες τα είδη της παιδικής λογοτεχνίας, τις ερμηνείες, το συμβολισμό τους και τα στοιχεία του καλού λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου. Ακόμη, να μπορούν να χρησιμοποιήσουν το παιδικό λογοτέχνημα για παιδαγωγικούς σκοπούς, να εξοικειωθούν με την αφήγηση, τη δραματοποίηση της ιστορίας του μύθου, να γνωρίσουν τον πλούτο της ελληνικής λαογραφίας που αναφέρεται στο παιδί και να τον μεταδώσουν στα παιδιά προσχολικής ηλικίας. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ (για παιδιά προσχολικής ηλικίας)

- Η σημασία του
- Η διαφοροποίησή του ανάλογα με την ηλικία του παιδιού
- Κριτήρια επιλογής του εικονογραφημένου βιβλίου

2. Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

- Η σημασία της
- Ιστορική ανασκόπηση
- Γενικά χαρακτηριστικά

3. ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

- Η προέλευση και η διάδοσή του
- Παιδαγωγική σημασία και χαρακτηριστικά
- Περιεχόμενο, μορφή και δομή
- Είδη παραμυθιού
- Διάφορες ερμηνείες
- Διήγηση και παρουσίαση
- Η "ώρα" του παραμυθιού

4. ΟΙ ΜΥΘΟΙ

- Προέλευση και προσπάθειες ερμηνείας των μύθων
- Αναγκαιότητα των μύθων στην παιδική ηλικία
- Κατάταξη των μύθων
- Οι σημαντικότεροι μυθοποιοί

5. ΟΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

- Ορισμός
- Σημασία
- Εκμάθηση της χρήσης των εικονογραφημένων εγκυκλοπαιδειών από τα ίδια τα παιδιά

6. ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΕΩΝ (εγκυκλοπαίδειες)

- Ορισμός
- Σημασία

7. ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ-ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

- Σημασία
- Ιστορική ανασκόπηση
- Βιβλιογραφία
- Διασκευή παραμυθιού ή ιστορίας σε κουκλοθέατρο

8. ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΝΤΥΠΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ (κόμικς)

- Γενικά χαρακτηριστικά
- Είδη
- Αξιολόγηση των εντύπων

9. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

10. ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

Μάθημα: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (Β' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ,Ε,Σ): 0,4,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι/ες με τις βασικές αρχές της φροντίδας των βρεφών και των νηπίων και να αποκτήσουν τις ικανότητες και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες, προκειμένου να ανταποκριθούν στην κάλυψη των αναγκών φροντίδας και αγωγής στην καθημερινότητα των βρεφών και των νηπίων. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Οι καταρτιζόμενοι/ες συμμετέχουν στην ημερήσια φροντίδα των βρεφών και των νηπίων.
- Συμμετέχουν σε δραστηριότητες ημερήσιας φροντίδας και υποστηρίζουν τα βρέφη και τα νήπια στις «ασκήσεις πρακτικού βίου».
- Σχεδιάζουν και εφαρμόζουν απλές δραστηριότητες.
- Οργανώνουν δραστηριότητες σε σχέση με τα υπόλοιπα μαθήματα του εξαμήνου (υλοποίηση δραστηριοτήτων, κατασκευές, παραμύθι, μάθηση μέσα από τις αισθήσεις κ.λπ.).

Προτεινόμενοι τρόποι αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση της παρουσίας – συμμετοχής του/της καταρτιζόμενου/ης στον Βρεφονηπιακό Σταθμό.
- Αξιολόγηση του Ατομικού Φακέλου Εργασιών (portfolio) καταρτιζόμενου/ης (ο φάκελος εργασιών περιέχει υλικό με εκπαιδευτικές δραστηριότητες που έχει δημιουργήσει και υλοποιήσει ο ίδιος ο καταρτιζόμενος/η κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης. Το υλικό οργανώνεται κατά χρονολογική σειρά και θεματική ενότητα) και παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου στον/στην εκπαιδευτή/τρια.

Γ' Εξάμηνο – Ώρες - Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 1,1,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως σκοπό την περαιτέρω εξοικείωση των καταρτιζόμενων με τις βασικές έννοιες της Μουσικοκινητικής Αγωγής και πως να χρησιμοποιήσουν το σώμα τους ως μέσο έκφρασης. Επιπλέον, το εν λόγω μάθημα θα καταστήσει ικανούς/ές τους/τις καταρτιζόμενους/ες να παίζουν μουσική δημιουργώντας απλά αυτοσχέδια όργανα και τραγούδια, προκειμένου να καλλιεργήσουν στα παιδιά τη μουσικότητα και το ρυθμό. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις-ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

- Ορισμός Μουσικοκινητικής αγωγής
- Μέσα έκφρασης της μουσικοκινητικής αγωγής
- Επιλογή και εκμάθηση τραγουδιών
- Ρυθμική προσέγγιση του τραγουδιού
- Τα μουσικά όργανα
- Αυτοσχέδια - εμπορία (από τη φύση, από την καθημερινή ζωή)
- Χρήση μουσικών οργάνων
- Λαϊκά μουσικά όργανα
- Παιδική ορχήστρα
- Αυτοσχέδια τραγούδια
- Αυτοσχέδια μελωδία
- Αυτοσχέδια ρυθμική

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι/ες τις απαραίτητες γνώσεις, προκειμένου να καταστούν ικανοί/ες να πραγματοποιούν τις απαραίτητες ενέργειες για την ίδρυση και λειτουργία ενός

Βρεφονηπιακού Σταθμού (νομοθεσία, προδιαγραφές). Επιπρόσθετα, το μάθημα αυτό έχει σκοπό να κινητοποιήσει τους καταρτιζόμενους/ες να οργανώνουν και να εξοπλίζουν με βάση τις παιδαγωγικές αρχές έναν Βρεφονηπιακό Σταθμό, κατάλληλο για τις ανάγκες των παιδιών (φυσικές, ψυχοσυναισθηματικές, επικοινωνίας και έκφρασης) και της τήρησης των προδιαγραφών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

- Κριτήρια επιλογής του χώρου ίδρυσης του Βρεφονηπιακού Σταθμού (προδιαγραφές - νομοθεσία)
- Διαρρύθμιση του χώρου - Αρχιτεκτονική
- Οργάνωση Βρεφικού τμήματος (τετραγωνικά/παιδί, χώροι)
- Οργάνωση Νηπιακού τμήματος (τετραγωνικά/παιδί, χώροι)
- Διαρρύθμιση και εξοπλισμός εξωτερικού χώρου
- Οργάνωση βοηθητικών χώρων (κουζίνα, μπάνιο, πλυντήριο κτλ.)
- Εξοπλισμός Βρεφονηπιακού Σταθμού (έπιπλα, σκεύη κτλ.)
- Εξοπλισμός Βρεφικού τμήματος με παιδαγωγικό- ψυχαγωγικό υλικό
- Εξοπλισμός Νηπιακού τμήματος
- Οργάνωση εργαστηρίων
- Αντιπροσωπευτικά σχεδιαγράμματα Βρεφονηπιακών Σταθμών
- Κατάλληλη επιλογή προσωπικού - Διαπροσωπικές σχέσεις - Προβλήματα συνεργασίας
- Μεταφορά των παιδιών με το αυτοκίνητο (κανόνες, κίνδυνοι, ευθύνες)
  - Ο ρόλος του οδηγού, του συνοδηγού
- Διαδικασία παραλαβής και παράδοσης των παιδιών (προβλήματα-ευθύνες)
- Πρόγραμμα λειτουργίας
- Ημερήσιο διάγραμμα εργασίας όπως αυτό ορίζεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Η δεοντολογία παράγοντας αποτελεσματικότητας στην άσκηση ενός επαγγέλματος, οι συνέπειες της άρνησης της δεοντολογίας

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ (Γ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι/ες βασικές γνώσεις για τις διατροφικές ανάγκες του παιδιού. Επιπρόσθετα, σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση σχετικά με την ενδεικνυόμενη συχνότητα και ποσότητα των γευμάτων του παιδιού. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

- Είδη τροφών (πρωτεΐνες, λίπη, υδατάνθρακες, ανόργανα άλατα και ιχνοστοιχεία, νερό, βιταμίνες)
- Ανάγκες του οργανισμού στα παραπάνω στοιχεία
- Συμβολή των στοιχείων στη σωματική - ψυχική εξέλιξη του ανθρώπου
- Επιπτώσεις από την έλλειψή τους
- Υποσιτισμός - Παχυσαρκία (θερμίδες)
- Διατροφή της εγκύου
- Διαιτολόγιο
- Διατροφή της μητέρας που θηλάζει
- Συγκεκριμένες ανάγκες
- Διατροφή του βρέφους
- Διαιτολόγιο
- Διατροφή του νηπίου
- Διαιτολόγιο

Μάθημα: ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ – ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ (Γ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι/ες βασικές γνώσεις και δεξιότητες κουκλοθέατρου και θεάτρου σκιών, ώστε μετά το τέλος των μαθημάτων να είναι ικανοί να προετοιμάσουν και να πραγματοποιήσουν μια ολοκληρωμένη παράσταση (επιλογή σεναρίου, σκηνικά, επιλογή μουσικής υπόκρουσης). Επιπλέον, οι καταρτιζόμενοι/ες θα αποκτήσουν την ικανότητα να κατασκευάζουν και να χρησιμοποιούν κούκλες διαφόρων ειδών. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

1. ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ

- Σκοπός - Ιστορία του κουκλοθέατρου
- Είδη κουκλοθέατρου
- Κούκλες (γαντόκουκλα, κλασική, αυτοσχέδια, από άχρηστο υλικό κτλ)
- Ρουχισμός κούκλας
- Το κουκλοθέατρο (έπιπλο)
- Σκηνικά
- Το ζωντάνεμα της κούκλας
- Τρόποι χρήσης
- Επιλογή έργου
- Παρουσίαση ενός παραμυθιού
- Αυτοσχεδιασμός

2. ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

- Ιστορία
- Φιγούρες - κατασκευή
- Κατασκευή σκηνικού
- Παίζουμε ένα θέατρο σκιών
- Αυτοσχεδιάζουμε
- Ζωντάνεμα μιας ιστορίας

3. ΜΑΡΙΟΝΕΤΕΣ

- Κατασκευή
- Τρόπος παιξίματος
- Ζωντάνεμα μιας ιστορίας
- Αυτοσχεδιασμός
- Δίνουμε μια παράσταση

Μάθημα: ΠΑΙΧΝΙΔΙ – ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα είναι σε θέση να οργανώνουν τα διάφορα είδη παιχνιδιού και να τα χρησιμοποιούν για την αγωγή και την ψυχαγωγία των παιδιών. Επιπλέον, θα καταστούν ικανοί/ές να χρησιμοποιούν το παιχνίδι σε όλες του τις διαστάσεις, τις εκφράσεις του προσώπου, τις κινήσεις του σώματος, τη φωνή και τους ήχους για τη σύνθεση παντομίμας και την ανάπτυξη της εκφραστικής ικανότητας γενικότερα. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

- Σημασία του παιχνιδιού
- Ατομικό παιχνίδι
- Ομαδικό παιχνίδι
- Παραδοσιακό παιχνίδι
- Ελεύθερο παιχνίδι
- Κατευθυνόμενο παιχνίδι
- Παιχνίδια σε άλλες χώρες
- Συμβολικό παιχνίδι
- Το θεατρικό παιχνίδι ως μέσο αγωγής
- Οι φάσεις του θεατρικού παιχνιδιού
- Τεχνικές ανάπτυξης θεάτρου
- Αυτοσχεδιασμοί - Πηγές έμπνευσης
- Σωματική έκφραση

Μάθημα: ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα καταστούν ικανοί/ές να αξιοποιούν τις εικαστικές τέχνες παιδαγωγικά προκειμένου να αναπτύξουν την δημιουργικότητα, τη φαντασία, την παρατηρητικότητα, τη λεπτή κινητικότητα και την ευρηματικότητα των νηπίων. Επίσης θα είναι σε θέση να φέρουν σε επαφή τα νήπια με τον κόσμο των μορφών, των χρωμάτων και των υλικών με δημιουργικό τρόπο αξιοποιώντας τη βιωματική προσέγγιση της μάθησης. Επιπλέον, οι καταρτιζόμενοι θα μπορούν να αναγνωρίζουν τα στάδια της σχεδιαστικής ανάπτυξης του παιδιού και θα καταστούν επιδέξιοι να αξιοποιούν διάφορα εύχρηστα υλικά και τεχνικές, για να κατασκευάζουν μορφές και αντικείμενα από το περιβάλλον, την καθημερινή ζωή και τη φαντασία. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

- Τα υλικά
- Τα χρώματα
- Τεχνικές ζωγραφικής (π.χ. τυπώματα, στάμπες, ψηφιδωτό)
- Η εξέλιξη του παιδικού ιχνογραφήματος

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΑΣΤΙΚΗ

- Τα υλικά
- Τεχνικές πλαστικής (π.χ. ζυμάρι, πηλός, πλαστελίνη)
- Η εξέλιξη της πλαστικής στο παιδί

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

- Τα υλικά
- Τεχνικές χειροτεχνίας
- Η εξέλιξη της παιδικής χειροτεχνίας (π.χ. χαρτοπλεκτική, υφαντική, κατασκευή ρούχων)

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΚΟΛΑΖ

- Τα υλικά
- Τεχνικές κατασκευής κολάζ (π.χ. ψηφιδωτό-μωσαϊκό)
- Η εξέλιξη του παιδικού κολάζ

Μάθημα: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Γ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι καταρτιζόμενοι θα γνωρίζουν τις έννοιες της ειδικής αγωγής, και θα κατανοούν τα αίτια που μπορούν να προκαλέσουν αναπηρία σε ένα παιδί. Είναι μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

Εισαγωγή

- Ορισμός του παιδιού με αναπηρία
- Ιστορική εξέλιξη της Ειδικής Αγωγής
- Η κατάσταση της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα (ο ρόλος του κράτους, της οικογένειας, του σχολείου, της κοινωνίας)
- Ιατροπαιδαγωγικά κέντρα
- Έννοια και μέτρηση της απόκλισης
- Ταξινόμηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Μοντέρνες τάσεις (εναλλακτικό περιβάλλον, Ξενώνες, Προστατευμένα Διαμερίσματα)
- Ολική αξιολόγηση του παιδιού με αναπηρία
- Το στίγμα της αναγνώρισης
- Η κοινωνική διάσταση του προβλήματος
- Τι σημαίνει ειδική εκπαίδευση

Μάθημα: ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Γ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/τις καταρτιζόμενους/ες στις βασικές έννοιες της ψυχοπαθολογίας, προκειμένου να καταστούν ικανοί/ές να διακρίνουν την παθολογική συμπεριφορά του παιδιού από τη φυσιολογική, καθώς και να του προσφέρουν την κατάλληλη αγωγή κάτω από την επίβλεψη ειδικών παιδαγωγών και ψυχολόγων. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος :

- 1. Αντικείμενο της Ψυχοπαθολογίας**
- 2. Καθορισμός παθολογικής συμπεριφοράς: στατιστικά και λειτουργικά κριτήρια**
- 3. Μορφές παθολογικής συμπεριφοράς**
  - Νευρώσεις
  - Ψυχώσεις
  - Διαταραχές συμπεριφοράς γενικά
  - Διαταραχές συμπεριφοράς στο σχολείο
  - Νοητικές ανεπάρκειες: ταξινόμηση, αίτια, παιδαγωγική αντιμετώπιση
  - Διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή: αίτια, παιδαγωγική αντιμετώπιση
  - Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής –Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ)
- 4. Παθολογική συμπεριφορά: συμπτώματα - σύνδρομα**
- 5. Αίτια παθολογικής συμπεριφοράς: οργανικά - ψυχολογικά**
- 6. Μέθοδοι διάγνωσης της παθολογικής συμπεριφοράς**
- 7. Θεραπευτικές προσεγγίσεις - Παιδαγωγική αντιμετώπιση – Ψυχοθεραπείες**

Μάθημα: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (Γ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ,Ε,Σ): 0,4,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι/ες με τον τρόπο λειτουργίας του Βρεφονηπιακού Σταθμού, τη δεοντολογία του επαγγέλματος, να κατανοούν τη συμπεριφορά των βρεφών και των νηπίων προκειμένου να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν στα επαγγελματικά τους καθήκοντα.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Οι καταρτιζόμενοι/ες θα έχουν καταστεί ικανοί/ες υπό την καθοδήγηση και την επίβλεψη των εκπαιδευτών τους, αφού ολοκληρώσουν το μάθημα :

- Να χρησιμοποιούν το ατομικό και το ομαδικό παιχνίδι, ανάλογα με το αναπτυξιακό στάδιο και τα ενδιαφέροντα του παιδιού.
- Να σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν δραστηριότητες που βασίζονται και αντιστοιχούν στα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα του εξαμήνου κατάρτισης (Εικαστικά, Παιχνίδι/Θεατρικό Παιχνίδι, Κουκλοθέατρο/Θέατρο Σκιών, Μουσικοκινητικής κ.λπ.)
- Να εφαρμόζουν στα βρέφη και τα νηπια ατομική υγιεινή κατά τις ώρες ρουτίνας, και φροντίζουν για την τάξη και την ασφάλεια του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών.
- Να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των βρεφών και των νηπίων και διαχειρίζονται τις δυσκολίες τους.
- Να προσφέρουν Πρώτες Βοήθειες σε επείγουσες καταστάσεις.

Προτεινόμενοι τρόποι αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση της παρουσίας – συμμετοχής του/της καταρτιζόμενου/ης στον Βρεφονηπιακό Σταθμό.
- Αξιολόγηση του Ατομικού Φακέλου Εργασιών (portfolio) καταρτιζόμενου/ης (ο φάκελος εργασιών περιέχει υλικό με εκπαιδευτικές δραστηριότητες που έχει δημιουργήσει και υλοποιήσει με τη μέθοδο project και ομαδοσυνεργατικής εργασίας ο ίδιος ο καταρτιζόμενος/η κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης. Το υλικό οργανώνεται κατά χρονολογική σειρά και θεματική ενότητα) και παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου στον/την εκπαιδευτή /τρια.
- Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης προτείνεται ανάθεση εκπόνησης ατομικής ή ομαδικής εργασίας σε μορφή σχεδίου (project) είτε υπό τη μορφή μελέτης περίπτωσης (case study). Οι καταρτιζόμενοι/ες θα εξετάζουν θέματα από το εργασιακό περιβάλλον και θα παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους. Σκοπός της εκπόνησης της εργασίας είναι η εμπέδωση του γνωστικού αντικείμενου και ο συνδυασμός της θεωρίας και πράξης, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στους τομείς μελλοντικής τους απασχόλησης.

Ενδεικτικές θεματικές για την εκπόνηση εργασιών είναι οι εξής:

- Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση
- Η προσχολική αγωγή στην Ελλάδα
- Η αγωγή και η φροντίδα των βρεφών και των νηπίων
- Βασικές Παιδαγωγικές Αρχές
- Η σημασία του παιχνιδιού στη ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού
- Οργάνωση και διακόσμηση του περιβάλλοντος χώρου μιας μονάδας φιλοξενίας παιδιών προσχολικής ηλικίας
- Το ψυχοπαιδαγωγικό υλικό και η σημασία του
- Η ένταξη του παιδιού με ειδικές ανάγκες
- Οικογένεια και Βρεφονηπιακός Σταθμός
- Η συνεργασία παιδαγωγού-γονέα
- Ημερήσιο πρόγραμμα αγωγής για παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Ημερήσιο πρόγραμμα αγωγής για παιδιά με ειδικές ανάγκες
- Ασφάλεια και υγιεινή στους χώρους φιλοξενίας βρεφών και νηπίων
- Καινοτόμες παιδαγωγικές παρεμβάσεις στην ειδική αγωγή
- Δεοντολογία του επαγγέλματος
- Η συμβολή του/της Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου στην προσαρμογή του παιδιού στον Βρεφονηπιακό Σταθμό

Δ' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Μάθημα: ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ – ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ (Δ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να καταστήσει ικανούς/ές τους/τις καταρτιζόμενους/ες να προετοιμάσουν και να πραγματοποιήσουν μια ολοκληρωμένη παράσταση (επιλογή σεναρίου, σκηνικά, επιλογή μουσικής υπόκρουσης) και να κατασκευάζουν κούκλες διαφόρων ειδών. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Μαριονέτες
- Ιστορική αναδρομή
- Κατασκευή
- Τρόπος παιξίματος
- Ζωντάνεμα μιας ιστορίας
- Αυτοσχεδιασμός
- Δίνουμε μια παράσταση
- Παιχνίδια με το σώμα ως μαριονέτα
- Κατασκευή κούκλας
- Κούκλα με χειροποίητο χαρτοπολτό
- Κούκλα πάνινη αγκαλιάς
- Προσεγγίζοντας μια ιστορία
- Φρούτα – λαχανικά
- Μύθοι Αισώπου
- Κατασκευή κούκλας
- Σκηνικοί αυτοσχεδιασμοί
- Χάρτινο θέατρο
- Ιστορική αναδρομή
- Κατασκευή σκηνής
- Κατασκευή σκηνικών

Μάθημα: ΠΑΙΧΝΙΔΙ – ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ (Δ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα είναι σε θέση να οργανώνουν τα διάφορα είδη παιχνιδιού και να τα χρησιμοποιούν για την αγωγή και την ψυχαγωγία των παιδιών.Επίπλέον θα καταστούν ικανοί/ές να χρησιμοποιούν το παιχνίδι σε όλες του τις διαστάσεις, τις εκφράσεις του προσώπου, τις κινήσεις του σώματος, τη φωνή και τους ήχους για τη σύνθεση παντομίμας και την ανάπτυξη της εκφραστικής ικανότητας γενικότερα. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Παιχνίδια με τη γλώσσα (τα παιδιά δημιουργούν νέες λέξεις)
- Προτιμήσεις σε παιχνίδια (φύλο)
- Παιχνίδι και ηλικία
- Παιχνίδι και χώρος (εσωτερικός χώρος, εξωτερικός χώρος)
- Αγορά παιχνιδιών για παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Παιχνίδια με άχρηστο υλικό
- Σκηνικά – υλικά
- Μεταμφιέσεις – κοστούμια
- Θεατρικό παιχνίδι σε συνδυασμό με ακουστικά ερεθίσματα
- Αναπαράσταση παραμυθιού
- Αναπαράσταση τραγουδιού
- Το τυχαίο γεγονός
- Αναπαράσταση τυχαίου γεγονότος
- Τι είναι η δραματοποίηση - στόχος
- Προτάσεις δραματοποίησης
- Η αξία του δραματικού παιχνιδιού
- Ο ρόλος του εμπυχωτή

Μάθημα: ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ (Δ' εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 0,2,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι καταρτιζόμενοι/ες θα καταστούν ικανοί/ές να αξιοποιούν τις εικαστικές τέχνες παιδαγωγικά προκειμένου να αναπτύξουν την δημιουργικότητα, τη φαντασία, την παρατηρητικότητα, τη λεπτή κινητικότητα και την ευρηματικότητα των νηπίων.Επίσης θα είναι σε θέση να φέρουν σε επαφή τα νήπια με τον κόσμο των μορφών ,των χρωμάτων και των υλικών με δημιουργικό τρόπο αξιοποιώντας τη βιωματική προσέγγιση της μάθησης.Οι καταρτιζόμενοι θα μπορούν να αναγνωρίζουν τα στάδια της σχεδιαστικής ανάπτυξης και θα καταστούν επιδέξιοι να αξιοποιούν διάφορα εύχρηστα υλικά και τεχνικές, για να κατασκευάζουν μορφές και αντικείμενα από το περιβάλλον, την καθημερινή ζωή και τη φαντασία.

Επίπλέον, θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν συνδυαστικά όλα τα υλικά και τις τεχνικές που έχουν ήδη διδαχθεί (πλαστική, κολάζ, χειροτεχνία, ζωγραφική, χαρτοπλεκτική – υφαντική, ραπτική – κέντημα – κατασκευή ρούχων, τυπώματα – στάμπες, ψηφιδωτό ή μωσαϊκό) για την παρουσίαση και την παιδαγωγική προσέγγιση ενός θέματος μέσω των εικαστικών . Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος

1. Διαφορετικότητα
2. Ειρήνη
3. Δικαιώματα των παιδιών
4. Αναγνώριση συναισθημάτων
5. Περιβάλλον
6. Μουσεία

Μάθημα: ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ (Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι με την ολοκλήρωση του να καταστούν οι καταρτιζόμενοι/ες ικανοί/ες να αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις παρουσίας νοητικής υστέρησης, να εφαρμόζουν παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των παιδιών και να αναπτύσσουν δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν στην εργασία, αλλά και στην επικοινωνία με τα παιδιά με νοητική υστέρηση. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Εισαγωγή
- Ορισμοί εννοιών
- Νοητική ικανότητα
- Νοητικό πηλίκο
- Νοητική υστέρηση
- Ταξινόμηση παιδιών με νοητική υστέρηση
- Ελαφριά νοητική υστέρηση
- Μέτρια νοητική υστέρηση
- Σοβαρή νοητική υστέρηση
- Βαριά νοητική υστέρηση
- Εκπαιδευτική ταξινόμηση
- Αίτια νοητικής υστέρησης
- Χαρακτηριστικά παιδιών με νοητική υστέρηση
- Ειδική αγωγή και νοητική υστέρηση
- Δραστηριότητες – ασκήσεις για παιδιά με νοητική υστέρηση

Μάθημα: ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ (Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι , με την ολοκλήρωση του, οι καταρτιζόμενοι/ες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις παρουσίας μαθησιακών δυσκολιών ή/και διαταραχών λόγου, να γνωρίζουν τις θεραπευτικές παρεμβάσεις οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των παιδιών ώστε να είναι ικανοί/ες να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα επαγγελματικά τους καθήκοντα. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Εισαγωγή
- Προσδιορισμός του αντικειμένου του μαθήματος
- Μαθησιακές δυσκολίες: προσδιορισμοί εννοιών
- Χαρακτηριστικά παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες
- Κατηγοριοποίηση μαθησιακών δυσκολιών
- Αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών
- Παρέμβαση
- Γλωσσική ανάπτυξη
- Διαταραχές λόγου: έννοιες
- Χαρακτηριστικά παιδιών με προβλήματα λόγου
- Καθυστέρηση ομιλίας
- Αξιολόγηση διαταραχών λόγου
- Οι επιπτώσεις των διαταραχών του λόγου στο σχολικό πρόγραμμα
- Μέθοδοι, προσεγγίσεις, δραστηριότητες, ασκήσεις για παιδιά με διαταραχές λόγου
- Παρέμβαση
- Λογοθεραπεία

Μάθημα: ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ (Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός του Μαθήματος-Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι, με την ολοκλήρωση του, να είναι σε θέση οι καταρτιζόμενοι/ες να αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις παρουσίας σωματικών αναπηριών και δυσκολιών προσαρμογής και να γνωρίζουν ποιές παρεμβάσεις πρέπει να εφαρμόζονται ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των παιδιών προκειμένου να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα

επαγγελματικά τους καθήκοντα. Είναι μάθημα εξειδίκευσης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι/ες αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις -ικανότητες- δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Εισαγωγή
- Σωματικές αναπηρίες
- Αισθητηριακές αναπηρίες
- Νευρολογικές μειονεξίες
- Μυοσκελετικές μειονεξίες
- Σημαντικοί παράγοντες στη σωματική αναπηρία
- Χαρακτηριστικά παιδιών με σωματικές αναπηρίες
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- Δραστηριότητες για παιδιά με σωματικές αναπηρίες
- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
- Η σημασία της προσαρμογής στην ανάπτυξη του ατόμου
- Διαταραχές σχετικές με την προσαρμογή
- Παρεμβάσεις
- Ο ρόλος της οικογένειας
- Ο ρόλος του παιδαγωγού

Μάθημα: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (Δ΄ εξ.)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα (Θ,Ε,Σ): 0,8,8

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι με τον τρόπο λειτουργίας του Βρεφονηπιακού Σταθμού, τη δεοντολογία του επαγγέλματος ,να κατανοούν τη συμπεριφορά των βρεφών και των νηπίων, προκειμένου να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν στα επαγγελματικά τους καθήκοντα.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Οι καταρτιζόμενοι/ες θα έχουν καταστεί ικανοί/ες υπό την καθοδήγηση και την επίβλεψη των εκπαιδευτών τους, αφού ολοκληρώσουν το μάθημα :

- Να σχεδιάζουν και υλοποιούν δραστηριότητες με βάση ένα επιλεγμένο θέμα.
- Να σχεδιάζουν και υλοποιούν ημερήσια προγράμματα αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης.
- Να σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν δραστηριότητες που βασίζονται και αντιστοιχούν στα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα του εξαμήνου κατάρτισης (Εικαστικά, Παιχνίδι/Θεατρικό Παιχνίδι, Κουκλοθέατρο/Θέατρο Σκιών, Μουσικοκινητικής Αγωγής κ.λπ.).
- Να σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα για παιδιά με ιδιαιτερότητες.
- Να χρησιμοποιούν το ατομικό και το ομαδικό παιχνίδι, ανάλογα με το αναπτυξιακό στάδιο και τα ενδιαφέροντα του παιδιού.

- Να διερευνούν τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών, σχεδιάζουν και υλοποιούν δραστηριότητες και λαμβάνοντας ανατροφοδότηση από τα παιδιά οδηγούνται οι ίδιοι/ες στην αυτοαξιολόγηση (Έρευνα – Δράση).
- Να εφαρμόζουν στα βρέφη και τα νήπια ατομική υγιεινή κατά τις ώρες ρουτίνας, και φροντίζουν για την τάξη και την ασφάλεια του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών.
- Να αναγνωρίζουν ιδιαιτερότητες των βρεφών και των νηπίων και διαχειρίζονται κατάλληλα τις δυσκολίες.
- Να προσφέρουν Πρώτες Βοήθειες σε επείγουσες καταστάσεις.

Προτεινόμενοι τρόποι αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση της παρουσίας – συμμετοχής του/της καταρτιζόμενου/ης στον Βρεφονηπιακό Σταθμό.
- Αξιολόγηση του Ατομικού Φακέλου Εργασιών (portfolio) καταρτιζόμενου/ης ο οποίος περιέχει:
  - υλικό με εκπαιδευτικές δραστηριότητες που έχει δημιουργήσει και υλοποιήσει με τη μέθοδο project και της ομαδοσυνεργατικής εργασίας ο/η ίδιος/α ο καταρτιζόμενος/η κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης. Το υλικό οργανώνεται κατά χρονολογική σειρά και θεματική ενότητα.
  - Τα ημερήσια προγράμματα αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης που υλοποίησαν κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης.
  - Τις δραστηριότητες που βασίζονται στην Έρευνα – Δράση.
- Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης προτείνεται ανάθεση εκπόνησης ατομικής ή ομαδικής εργασίας είτε με μορφή σχεδίου (project) είτε με τη μορφή μελέτης περίπτωσης (case study). Οι καταρτιζόμενοι/ες θα εξετάζουν θέματα από το εργασιακό περιβάλλον και θα παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους. Σκοπός της εκπόνησης της εργασίας είναι η εμπέδωση του γνωστικού αντικείμενου και ο συνδυασμός της θεωρίας και πράξης, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στους τομείς μελλοντικής τους απασχόλησης.

Ενδεικτικές θεματικές για την εκπόνηση εργασιών είναι οι εξής:

- Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση
- Η προσχολική αγωγή στην Ελλάδα
- Η αγωγή και η φροντίδα των βρεφών και των νηπίων
- Βασικές Παιδαγωγικές Αρχές
- Η σημασία του παιχνιδιού στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού
- Οργάνωση και διακόσμηση του περιβάλλοντος χώρου μιας μονάδας φιλοξενίας παιδιών προσχολικής ηλικίας
- Το ψυχοπαιδαγωγικό υλικό και η σημασία του
- Η ένταξη του παιδιού με ειδικές ανάγκες
- Οικογένεια και Βρεφονηπιακός Σταθμός
- Ασφάλεια και υγιεινή στους χώρους φιλοξενίας βρεφών και νηπίων
- Η εικαστική τέχνη ως μέσο έκφρασης και δημιουργίας του παιδιού
- Η μέθοδος project στην προσχολική ηλικία
- Καινοτόμες παιδαγωγικές παρεμβάσεις στην ειδική αγωγή
- Δραστηριότητες για την αμφιπλευρικότητα
- Δραστηριότητες για την άσκηση της λεπτής κινητικότητας
- Δραστηριότητες για τον προσανατολισμό στο χώρο
- Δραστηριότητες για την αντίληψη του χρόνου
- Δραστηριότητες για την άσκηση του ρυθμού
- Δραστηριότητες για παιδιά με νοητική υστέρηση, τυφλότητα, κώφωση, διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή κ.λπ.
- Ημερήσιο πρόγραμμα αγωγής για παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Ημερήσιο πρόγραμμα αγωγής για παιδιά με ειδικές ανάγκες
- Η συνεργασία παιδαγωγού-γονέα
- Η συμβολή του/της Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου στην προσαρμογή του παιδιού στον Βρεφονηπιακό Σταθμό
- Ο σύγχρονος ρόλος του παιδαγωγού

Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία

1. Η εξάμηνη Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε χώρους εργασίας, διάρκειας 960 ωρών, είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Μέσω της Πρακτικής Άσκησης ή της Μαθητείας, οι καταρτιζόμενοι των Ι.Ε.Κ. ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους και αποκτούν επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτιση τους κλάδους, σε θέσεις που προσφέρονται από φορείς και επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις .

2. Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημερομίσθια ή εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημέρες ασφάλισης ως αυτοαπασχολούμενοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες στην ειδικότητα που εγγράφονται απαλλάσσονται, αν το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1996 (Α' 75) από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου πρακτικής άσκησης και τους απονέμεται η βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης.

Η Πρακτική Άσκηση, είναι συνολικής διάρκειας 960 ωρών. Η Πρακτική Άσκηση μπορεί να πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων εξαμήνων.

Οι σπουδαστές Ι.Ε.Κ. δύνανται να πραγματοποιούν την Πρακτική Άσκηση σε φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύει, με ευθύνη του Ι.Ε.Κ. στο οποίο φοιτούν. Η περίοδος της πρακτικής άσκησης μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική.

Η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης πραγματοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του Ι.Ε.Κ. ή άλλου οριζόμενου από αυτόν προσώπου ως Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης. Ο Συντονιστής Π.Α. είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου.

Η Πρακτική Άσκηση, τόσο στους ιδιωτικούς, όσο και στους φορείς του Δημοσίου, είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις (Υ.Α. Κ1/54877/31-3-2017/ΦΕΚ 1245 Α').

3. Η Μαθητεία στα Ι.Ε.Κ., η οποία ορίζεται ως «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» αποτελείται από δύο τμήματα: «Πρόγραμμα Μαθητείας στο Ι.Ε.Κ.» και «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας». Στο Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ. εγγράφονται οι απόφοιτοι του 4ου εξαμήνου φοίτησης, εφόσον δεν έχουν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση.

Η συνολική διάρκεια του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. είναι 960 ώρες και επιμερίζεται σε 192 ώρες κατάρτισης στο Ι.Ε.Κ., και 768 ώρες μαθητείας στον χώρο εργασίας.

Το «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Λειτουργίας των Ι.Ε.Κ., όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Η παρακολούθηση της υλοποίησης του Προγράμματος Μαθητείας στον χώρο εργασίας και η ευθύνη συντονισμού για την εφαρμογή του Προγράμματος Μαθητείας, ανήκει στο οικείο Ι.Ε.Κ. Η αξιολόγηση του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. αφορά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μάθησης των μαθητευομένων και πραγματοποιείται στο Ι.Ε.Κ. και στον χώρο εργασίας.

5. Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ είναι να απόκτησουν οι καταρτιζόμενοι/ες εμπειρία στο χώρο εργασίας και να αναβάθμισουν τις επαγγελματικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες τους προκειμένου να αποκτήσουν τα προσόντα με τα οποία θα καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν πλήρως στα επαγγελματικά τους καθήκοντα.

Ειδικότερα, με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης ή της Μαθητείας ο/η καταρτιζόμενος/η θα καταστεί ικανός/ή να:

Σε επίπεδο γνώσεων να:

- Περιγράφει το αντικείμενο της Βρεφονηπιοκομίας και τους τομείς εφαρμογής της.
- Διακρίνει τις βασικές αρχές που διέπουν το επάγγελμα του/της Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου.
- Γνωρίζει το ημερήσιο καθημερινό παιδαγωγικό πρόγραμμα και φροντίδας, ανάλογα με την ηλικία, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των παιδιών.

- Κατανοεί την αξία του καθημερινού παιδαγωγικού προγράμματος και της σταθερής ρουτίνας στην καθημερινότητα των βρεφών και των νηπίων.
- Αναγνωρίζει τις περιπτώσεις παιδιών με ιδιαιτερότητες στη συμπεριφορά τους.
- Γνωρίζει στην πράξη τη δεοντολογία του επαγγέλματος του/της Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου.
- Κατανοεί τους παράγοντες που μπορεί να δημιουργούν εμπόδια στην αναπτυξιακή πορεία των παιδιών.
- Κατανοεί τις περιπτώσεις των παιδιών που εμφανίζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δυσκολίες στη συμπεριφορά τους και να γνωρίζει τον τρόπο διαχείρισης των δυσκολιών τους.
- Αναγνωρίζει τη σημασία της ειδικής αγωγής στην υποστήριξη των παιδιών με ιδιαιτερότητες.
- Προσδιορίζει τους παράγοντες που μπορούν να συμβάλλουν στην ομαλή ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη των βρεφών και των νηπίων.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων να:

- Εξοικειώνεται και προσαρμόζεται στις συνθήκες του εργασιακού περιβάλλοντος με βρέφη και νήπια.
- Εξηγεί τον ρόλο και τα καθήκοντα της ειδικότητας του/της Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου.
- Αναλαμβάνει τη φροντίδα των βρεφών και των νηπίων.
- Οργανώνει το χώρο και το χρόνο των παιδιών προσχολικής ηλικίας και υλοποιεί δραστηριότητες, ανάλογα με την ηλικία, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους σε θέματα που αφορούν τη φροντίδα και την αγωγή των βρεφών και των νηπίων.
- Επιλέγει και χρησιμοποιεί ανάλογα με την ηλικία και το αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών το ψυχοπαιδαγωγικό υλικό.
- Παρέχει στα βρέφη και τα νήπια ατομική υγιεινή κατά τις ώρες ρουτίνας.
- Φροντίζει για την τάξη και την υγιεινή του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών.
- Οργανώνει και υλοποιεί δραστηριότητες με βάση ένα θέμα επιλογής, το οποίο προσεγγίζει πολύπλευρα και διαθεματικά.
- Σχεδιάζει ημερήσιο πρόγραμμα, το υλοποιεί και το αξιολογεί.
- Αντιμετωπίζει τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την αγωγή και την παιδαγωγική πρακτική.
- Διαχειρίζεται θέματα ασφάλειας των παιδιών και προσφέρει πρώτες βοήθειες σε επείγουσες καταστάσεις.

Σε επίπεδο ικανοτήτων να:

- Ενεργεί με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας του επαγγέλματος.
- Ενισχύει τις γνώσεις και δεξιότητες για τη φροντίδα και την αγωγή των βρεφών και των νηπίων.
- Συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός κατάλληλου και ασφαλούς περιβάλλοντος για την ομαλή ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των βρεφών και των νηπίων.
- Λειτουργεί σύμφωνα με τις παιδαγωγικές αρχές και την κουλτούρα του φορέα που εργάζεται.
- Σέβεται τη διαφορετικότητα.
- Λειτουργεί με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, υπομονή και ενσυναίσθηση.
- Συνεργάζεται αποτελεσματικά με τη διοίκηση, το προσωπικό του Βρεφονηπιακού Σταθμού και τους γονείς των παιδιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Παροχή αγωγής και φροντίδας στο παιδί από τη βρεφική μέχρι την νηπιακή του ηλικία.
- Δημιουργική απασχόληση των βρεφών και των νηπίων, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του ημερήσιου προγράμματος για βρέφη και νήπια με βάση ένα θέμα επιλογής τους, το οποίο το προσεγγίζουν πολύπλευρα και διαθεματικά.
- Πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που απέκτησε κατά τη θεωρητική του/της κατάρτιση.
- Τήρηση της δεοντολογίας του επαγγέλματος.
- Ανάλυση ευθύνης οργάνωσης και υλοποίησης ημερήσιου προγράμματος για βρέφη και νήπια.
- Οργάνωση του χώρου και του χρόνου μιας μονάδας ημερήσιας αγωγής και φροντίδας βρεφών και νηπίων.

- Παροχή πρώτων κατάλληλων βοηθειών και ενεργειών σε επείγουσες καταστάσεις.
- Εφαρμογή μέτρων πρόληψης ατυχημάτων στον επαγγελματικό χώρο για την ασφάλεια των βρεφών και των νηπίων.
- Φροντίδα παιδιών με ιδιαιτερότητες, κατανόηση των αναγκών τους και κατάλληλη αντιμετώπιση των δυσκολιών τους.
- Συνεργασία με τη διοίκηση, το προσωπικό του Βρεφονηπιακού Σταθμού και τους γονείς των παιδιών.

7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό

Μέθοδοι Διδασκαλίας

Εφαρμόζονται όλες οι γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων κατά την διδακτική προσέγγιση των καταρτιζομένων από τους εκπαιδευτές.

Επίσης στα πλαίσια της κατάρτισης δύναται να πραγματοποιούνται:

Διαλέξεις από ειδικευμένους επαγγελματίες του κλάδου, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις και θεματικές εκθέσεις.

Εξοπλισμός – Μέσα διδασκαλίας

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- Πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, ιδανικά διαδραστικός πίνακας.
- Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD / LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens).

Εκπαιδευτικό υλικό

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από σημειώσεις, συγγράμματα εκπαιδευτών και προτεινόμενη βιβλιογραφία ανά μάθημα κατάρτισης.

8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός

Ο χώρος των εργαστηρίων συσχετίζεται με τη διαδικασία της σωματικής, γνωστικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης του παιδιού.

Ο ελάχιστος εξοπλισμός των εργαστηρίων της ειδικότητας «Βοηθού Βρεφονηπιοκόμου», για τον οποίο απαραίτητως πρέπει να τηρούνται οι προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας, προκειμένου να πραγματοποιείται απρόσκοπτα και αποτελεσματικά η εκπαιδευτική διαδικασία των εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας, είναι:

1. ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Καρέκλες (1 ανά σπουδαστή)
- Τραπέζια (1 ανά 2 σπουδαστές)
- Ντουλάπες/ντουλάπια/ράφια για τη φύλαξη των αντικειμένων που κατασκευάζονται, των αναλώσιμων υλικών κ.λπ.
- Βιβλιοθήκη με παιδικά εικονογραφημένα βιβλία, με εικόνες ζώων, φυτών, αντικειμένων, παραμύθια και τραγούδια
- Μαξιλάρες
- Σταθερή οθόνη προβολής

- Βιντεοπροβολέας (projector)
- Cd Player/ DVD player
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Βιντεοκάμερα
- Νεροχύτης/Βρύση
- Μικρές λεκάνες
- Πίνακας ανακοινώσεων

2. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Γωνιά με μουσικά όργανα (Πιάνο, Κιθάρα, Ταμπουρίνο, Ντόρια, Κλακέτες, Μαράκες, Μεταλλόφωνο, Φλογέρες, Ραδιοκασετόφωνο φορητό, Ηχεία, κ.λπ).
- Επαγγελματικό Κουκλοθέατρο
- Κούκλες Κουκλοθεάτρου (γαντόκουκλες, δαχτυλόκουκλες κ.λπ)
- Κουκλόσπιτο
- Υλικό για μεταμπίηση (περούκες, μάσκες, καπέλα κ.λπ.)
- Κούκλες σε μέγεθος μωρού, κούνια, «αλλαξιέρες», πάνες, μπιμπερό, μπανιέρα βρέφους, μαλακό σφουγγάρι, παιδικό σαμπουάν, αποστειρωτής)
- Μπακάλικο (γωνιά)
- Στεφάνια, λάστιχα, κορίνες, μπάλες
- Παιχνίδια (Πάζλ, ντόμινο, τόμπολες, κύβους, ραβδάκια, πινακίδες με ενσφηνώματα κ.λπ.)
- Μικρές και μεγάλες μπάλες από διάφορα υλικά (πανί, μαλακό πλαστικό)
- Ζωάκια από διάφορα υλικά (ύφασμα, ξύλο, πλαστικό)
- Αυτοκίνητα διαφόρων μεγεθών
- Μεγάλα τουβλάκια κατασκευών
- Επιτραπέζια παιδαγωγικά παιχνίδια
- Υλικά και εξοπλισμός για τα Τεχνικά/Εικαστικά (ενδεικτικά): μεγάλα χρωματιστά χαρτόνια μεγέθους 50x70, μπλοκ με χαρτιά γλασσε, χαρτί γκοφρέ, χαρτί βελουτέ, μπουκάλια μεγάλα τέμπερες, πινέλα διαφορετικού πάχους, μαρκαδόρους, ψαλίδια, κολλες stick, κόλλα ατλακόλ, πιστόλια σιλικόνης, ράβδους σιλικόνης-ανταλλακτικά, πηλός-φόρμες.

9. Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου και τις τελικές εξετάσεις των καταρτιζομένων ισχύουν τα όσα ορίζονται στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014). Συνοπτικά ισχύουν τα εξής:

Η αξιολόγηση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων των καταρτιζομένων ανά μάθημα περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση :

- Α. Εξέταση προόδου,
- Β. Τελική εξέταση ή και

Γ. Αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύνανται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου, ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.

Αναφορικά με τις τελικές εξετάσεις κάθε εξαμήνου στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος. Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν και η διάρκεια κάθε εξέτασης είναι δύο (2) ώρες εκτός από τα εργαστήρια.

Η τελική βαθμολογία (τ. Β) του μαθήματος διαμορφώνεται κατά 60% από το βαθμό της γραπτής τελικής εξαμηνιαίας εξέτασης και κατά 40% από το μέσο όρο του βαθμού προόδου (Β.Π.), στρογγυλοποιούμενος στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

10. Οδηγίες για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής του στο Ι.Ε.Κ. συμμετέχει στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β'1098/2014), όπως τροποποιήθηκε και εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε δυνάμει της διάταξης του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων Ι.Ε.Κ. βασίζεται σε εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους .Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» δικαιούται όποιος ολοκληρώσει επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Νομοθεσία.

1. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β'1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Οδηγία 2005/36/ΕΚ.

11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης

Για την υγιεινή και ασφάλεια των καταρτιζομένων τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις. Για την κατάρτιση σε εργαστηριακούς χώρους και σε επιχειρήσεις, τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγιεινή στην ειδικότητα και το επάγγελμα. Σε κάθε περίπτωση τόσο για την κατάρτιση στο ΙΕΚ, σε επιχειρήσεις και εργαστηριακούς χώρους όσο και για την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και το επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από :

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ.Ν.3850/2010, όπως ισχύει),
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015)

- το αρ.2 της υπ. αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β΄/2015),
- το υπ. αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο του ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)»
- την παρ.8 του αρ.17 του Ν.4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 193 Α΄) όπως ισχύει.

Επιπλέον, στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» οι καταρτιζόμενοι/ες απαιτείται να διαθέτουν «Πιστοποιητικό Υγείας» από την αρμόδια Αρχή, προκειμένου να καταρτιστούν στους χώρους των Βρεφονηπιακών Σταθμών τόσο στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση» Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ εξαμήνου όσο και της Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας του Ε΄ εξαμήνου.

12. Προσόντα Εκπαιδευτών

Ως εκπαιδευτής ενηλίκων ορίζεται ο επαγγελματίας ο οποίος διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του και την απαιτούμενη πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια για τη γενική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης, όπως προσδιορίζεται σχετικά στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή.

Η επάρκεια, η διαρκής ανανέωση και η επικαιροποίηση των προσόντων των εκπαιδευτών όπως και η χρήση των κατάλληλων εκπαιδευτικών μεθόδων και εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης. Για το λόγο αυτό, τα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνουν σαφείς κατευθύνσεις αναφορικά με τα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα και με τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά μέσα, μεθοδολογίες και εργαλεία.

Τα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα στην ειδικότητα «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ, έχουν ως ακολούθως:

ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- Πτυχίο ή Δίπλωμα Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή.
- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι. (για αποφοίτους πριν το 1993) με μεταπτυχιακό στην Ψυχολογία και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή.
- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι με κατεύθυνση Ψυχολογίας και με μεταπτυχιακό ή με διδακτορικό τίτλο στην Ψυχολογία Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι με κατεύθυνση Ψυχολογία.

ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- Πτυχίο ή Δίπλωμα Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή.

- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι. (για αποφοίτους πριν το 1993) με μεταπτυχιακό στην Ψυχολογία και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή.
- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι με κατεύθυνση Ψυχολογίας και με μεταπτυχιακό ή με διδακτορικό τίτλο στην Ψυχολογία Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι με κατεύθυνση Ψυχολογία.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΙΚΗ

- Πτυχίο ΑΕΙ Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΤΕΙ ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και τριετή υπηρεσία στον επαγγελματικό χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΤΕΧΝΙΚΑ

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή.
- Πτυχίο Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών ή Εικαστικών Τεχνών ή Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής με παιδαγωγική επάρκεια.

ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- Πτυχίο τμήματος Μουσικών Σπουδών με παιδαγωγική επάρκεια από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Ανωτέρας Σχολής αναγνωρισμένου Ωδείου με τριετή υπηρεσία στον επαγγελματικό χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

- Ιατρός.
- Πτυχίο Τμήματος Δημόσιας Υγιεινής ΤΕΙ ή Εποπτών Υγείας ΤΕΙ ή Επισκεπτών Υγείας ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια Αρχή.

Ελλείπει αυτών:

- Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ/ ΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ

- Ιατρός (κατά προτίμηση με ειδικότητα Παιδιάτρου).

Ελλείπει αυτού:

- Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ / ΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑΣ

- Ιατρός με ειδικότητα Παιδιάτρου.
- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με τριετή υπηρεσία στον επαγγελματικό χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

- Ιατρός

Ελλείπει αυτού:

- Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ / ΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (κατά προτίμηση με πιστοποίηση «Διασώστη»).
- Πτυχίο Τμήματος Δημόσιας Υγιεινής ΤΕΙ ή Εποπτών Υγείας ΤΕΙ ή Επισκεπτών Υγείας ΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (κατά προτίμηση με πιστοποίηση «Διασώστη»).

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

- Πτυχίο Φιλολογίας ή Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ή Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ή Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών ή Φιλοσοφίας ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο ειδικότητας

της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ή πτυχίο τμήματος Βιβλιοθηκονομίας με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

ελλείπει αυτών:

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και τριετής υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ

- Πτυχίο Διαιτολογίας, απόφοιτος της Σχολής Οικιακής Οικονομίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
- Πτυχίο Τμήματος Διατροφής και Διαιτολογίας ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή.
- Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ-ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

-Κουκλοπαίχτης με τριετή επαγγελματική εμπειρία.

Ελλείπει αυτού:

- Πτυχίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ή Θεάτρου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με παιδαγωγική επάρκεια και επιπλέον αποδεδειγμένη εξειδίκευση/επιμόρφωση ή/και επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο.

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

-Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ-ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Ανάθεση μαθήματος με σειρά προτεραιότητας:

Α.

-Πτυχίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ή Θεάτρου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με παιδαγωγική επάρκεια.

-Ηθοποιός, Δραματοθεραπευτής με αποδεδειγμένη επιμόρφωση/εξειδίκευση ή/και επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο.

Β.

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

Γ.

- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής με τριετή υπηρεσία στο χώρο της προσχολικής αγωγής.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

- Πτυχίο Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών τμήματος εικαστικών ή Εικαστικών Τεχνών ή Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με παιδαγωγική επάρκεια.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή.

-Πτυχίο Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή.

ελλείπει αυτών:

- Πτυχίο Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ ή Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης ΑΕΙ με κατεύθυνση την Κοινωνική Εργασία της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., με εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού από την αρμόδια Αρχή.

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

- Πτυχίο Τμήματος Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με εξειδίκευση στην κλινική ψυχολογία και με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή.

-Ψυχίατρος.

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή Πανεπιστημίου ημεδαπής ή αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

-Πτυχίο Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή.

ελλείπει αυτών:

- Πτυχίο Τμήματος Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι. (για αποφοίτους πριν το 1993) με μεταπτυχιακό στην Ψυχολογία και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

- Πτυχίο Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ ή Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης ΑΕΙ με κατεύθυνση την Κοινωνική Εργασία και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού από την αρμόδια Αρχή.

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή Πανεπιστημίου ημεδαπής ή αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

-Πτυχίο Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή.

- Πτυχίο Τμήματος Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι. (για αποφοίτους πριν το 1993) με μεταπτυχιακό στην Ψυχολογία και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής .

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των τμημάτων εκπαίδευσης νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή Πανεπιστημίου ημεδαπής ή αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

-Πτυχίο Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής με αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στην Ειδική Αγωγή.

- Πτυχίο Τμήματος Ψυχολογίας από Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

- Πτυχίο Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Α.Ε.Ι. (για αποφοίτους πριν το 1993) με μεταπτυχιακό στην Ψυχολογία και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ψυχολόγου από την αρμόδια Αρχή και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

- Πτυχίο Τμήματος Λογοθεραπείας ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής από την αρμόδια Αρχή του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και εμπειρία τρία έτη σε Μονάδες Ειδικής Αγωγής.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

- Πτυχίο Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΤΕΙ ή Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο ως αντίστοιχο και ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

- Πτυχίο ΑΕΙ Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης ή Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ή Παιδαγωγικού Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΕΙ ή πτυχίο Σχολών Νηπιαγωγών ή πτυχίο των Τμημάτων εκπαίδευσης Νηπιαγωγών, που λειτούργησαν στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο της αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Στη σύνταξη του οδηγού σπουδών της ειδικότητας «Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων» των ΙΕΚ, συνέβαλαν οι εξής εκπαιδευτρίες:

Συντονίστρια:

Βουκελάτου Γιάννα, PhD, Msc, Ψυχολόγος, Κοινωνική Λειτουργός

Ομάδα Εργασίας:

1. Δαφνή Ρουμπίνη, MA, Φιλολόγος
2. Καραΐσκου Βασιλική, MEd, Νηπιαγωγός
3. Κατσίκη Σταυρούλα, Νηπιαγωγός
4. Παπαδοπούλου Μαρία, MEd, Νηπιαγωγός
5. Σωτηροπούλου Ελένη, υπ. Διδάκτωρ, MEd, Νηπιαγωγός & Βρεφονηπιοκόμος

13 Παραπομπές

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β΄1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».
4. Οδηγοί σπουδών των ειδικοτήτων ΙΕΚ «Προσχολικής Αγωγής Δραστηριοτήτων Δημιουργίας και Έκφρασης» & «Προσχολικής Αγωγής Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες», ΟΕΕΚ
5. ΕΟΠΠΕΠ, *Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων*,
ανακτήθηκε 21/2/2017 από: <http://www.nqf.gov.gr/index.php/ethniko-plaisio-prosonton>